

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, LAPKRIČIO-NOVEMBER 28, 2017 • Vol. CVIII NR. 137 Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 11-27-2017

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 79 dienos

Čikaga sveikino lietuvišką trispalvę

Lietuvių eisenos priekyje žengia (iš d.): LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius, jo žmona Eglė Bačionytė, „Suktinio“ vadovė Giedrė Elekšytė Knieža ir Pasaulio lietuvių centro direktorius Artūras Žilys. Sandros Šcedrinės, Studio Light Inc nuotr.

ŠIAME NUMERYJE:

Sporto šventė patiko! – 5 psl.

Lietuviškoji diplomatija laisvės tarnyboje – 6 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Praėjusią savaitę, lapkričio 23 dieną, šimtai tūkstančių Čikagos gyventojų sveikino Lietuvos trispalvę, plevėsavusią garsiojoje Čikagos eisenoje, „McDonald’s Thanksgiving Day Parade“.

Lietuvių bendruomenė švenčia 100 metų nepriklausomybės jubiliejų. Trys vėliavos spalvos turi simbolinę prasmę. Geltona simbolizuoja javų laukus, žalia simbolizuoja galią, raudona – per karus praliėtą kraują. Čikaga tikrai turi nuostabią lietuvių bendruomenę,

mes jais labai didžiuojamės”, – tiesioginės televizijos transliacijos metu sakė renginio vedėjai.

Trumpas WGN televizijos siužetas, kuriame buvo nufilmuotas Lietuvos pasirodymas parade, žaibiškai pasisklido socialiniuose tinkluose. Lietuviai juo dalinosi ir sveikino dalyvius, jiems dėkojo.

Daugiau nei mylią nusidriekusi margoje daugiatautėje eisenoje žygiavo ir per 100 Amerikos lietuvių: priekyje, nešini JAV ir Lietuvos Respublikos vėliavomis, žygiavo LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius su žmona Egle, tautinių šokių kolektyvo „Suktinis“ vadovė Giedrė Elekšytė Knieža ir Pasaulio lietuvių centro direktorius Artūras Žilys. – 12 psl.

Gedimino kalnas peržiemos saugiai

Gedimino kalnas sulaukė Vyriausybės sprendimo – pagaliau pradėti jo parengimo žiemai darbai. ELTA nuotr.

Ant Gedimino kalno esantiems istoriniams pastatams grėsmės nėra. Daug nerimo visuomenei sukėlusios kalno nuošliaužos tvirtinamos skalda, taip pat siekiama kalne įrengti drenažinę sistemą. Gedimino kalnas ruošiamas saugiam žiemojimui. Tai pasakė kultūros viceministras Renaldas Augustinavičius pirmadienį Lietuvos nacionaliniame muziejuje surengtoje spaudos konferencijoje.

Viceministras pristatė Gedimino kalno tvarkybos

darbus ir pasiruošimą žiemai. Tiesa, naujausių nuošliaužų jau susiformavo ties Valdovų rūmais.

„Tų nuošliaužų dar bus. Kritulių vanduo pateks į gruntą, o sumažinti jo iki nulio nepavyks”, – sakė R. Augustinavičius. Tačiau jis užtikrino, kad nuošliaužos bus paviršinės – nuslinks technogeninis gruntas, kuris buvo supiltas vėliau, nei susiformavo pats Gedimino kalnas.

– 3 psl.

Mokėkite mylėti meną savyje, o ne save mene – K. Stanislavskis

Europos Sąjungos užsienio reikalų ir gynybos ministrai Briuselyje neseniai pasirašė susitarimą nuolat bendradarbiauti saugumo ir gynybos srityje (PESCO). Pasirašiusieji mano, kad tai – istorinis žingsnis, kuriam ruošiasi net 17 metų. O kaip yra iš tiesų?

Viena vertus, džiugu, kad Europos šalis rimčiau nei iki šiol bičiuliausis karinėje srityje. Bet šis bendradarbiavimas neturėtų bandyti pakeisti NATO. Nes ES be NATO vis tiek nepajėgs atremti rimtų iššūkių. Kad ir kaip Berlynui ir Paryžiui būtų skaudu, ES be amerikietišku tanku – silpnučiuokė. Esu iš tų, kurie netiki bendros Europos Sąjungos kariuomenės idėja. Kurdami vieną europietišką kariuomenę, net ir labai stengdamiesi nesugebėsime atsverti JAV armijos svarbos. O nesusipratimų bendraujant su oficialiuoju Vašingtonu gali atsirasti.

Tiesiog Europos šalis privalo gynybos reikmėms skirti žymiai daugiau lėšų nei iki šiol. Europos valstybių kariuomenės išmintingiau nei iki šiol privalėtų derinti techninius reikalus. Pavyzdžiui, Europa galėtų turėti tik vienos rūšies tankų, šarvuotųjų, lėktuvų (dabar gi ES gyvuoja beveik 40 šarvuotųjų mašinų tipų). Bet jei bus bandoma kurti alternatyvą NATO, šis Aljansas gali išsivaikščioti, o ES nesukurs vieningo kumščio net ir labai norėdama (iš kelių dešimčių valstybių visuomet atsiras kelios, kurios priešgyniaus). Žodžiu, pačiu blogiausiu atveju liksime pliki – ir be Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos, ir be Europos kariuomenės.

Priekaištaudamas Europai dėl neskiriamų 2 proc. nuo BVP karinėms reikmėms, Amerikos prezidentas Donald Trump omenyje turėjo ne Vašingtono atsitraukimą nuo įsipareigojimų sąjungininkams (JAV jau nusprendė ženkliai daugiau lėšų skirti savo kariuomenei). JAV vadovas turėjo galvoje Europos gudravimus – europiečiai elgiasi nesąžiningai, skirdami karinėms reikmėms žymiai mažiau pinigų nei JAV (jei kas blogo nutiks, Amerika vis tiek apgins?). Todėl pagrįstas JAV prezidento klausimas – jei Europa nenori deramai rūpintis savo saugumu, kodėl Amerikai turėtų rūpėti Europos likimas?

Taigi Europos valstybės privalo, omenyje turėdamos Rusijos, Šiaurės Korėjos agresyvumą, žymiai rimčiau žvelgti į iškilančias saugumo bėdas. Regis, po D. Trump priekaištų taip ir atsitiko (padėjo šaltas dušas). Tačiau per didelis pasitikėjimas savo jėgomis bei neįgyvendinamos ambicijos gali skaudžiai smogti bumerangu. Rusija labai nori ir daro, kas tik įmanoma, kad pleištą tarp JAV ir ES būtų kuo didesnis. Kremlius žūtbūt stengiasi, kad ES susipyktų ne tik su Vašingtonu, bet ir tarpusavyje.

O dabar – keletas konkrečių faktų, kurie byloja apie silpnąsias Europos vietas, Achilo kulnu vadinamas. Europos Sąjungos valstybių kariuomenėse, bendrai paėmus, tarnauja apie 2 milijonus žmonių. Jų išlaikymui kasmet skiriama maždaug 200 mlrd. eurų. Gynybos poreikiams visi kartu išleidžia daugiau negu Rusija ir pusę to, ką skiria JAV. Tačiau pinigai Europoje išsisklaido po dideles ir mažas nacionalines kariuomenes ir bendros pridėtinės vertės – maža. Daugelyje ES šalių ginkluotųjų pajėgų vadaai skundžiasi lėšų stygiu, todėl nėra tinkamai pasirengę atlikti sudėtingas operacijas.

O kaip kitaip? Egzistuoja 28 gynybos ministerijos, 28 štabai, skirtingi ryšiai, nevienoda ginklų pirkimo ir aprūpinimo tvarka. Prireikus imtis bendrų veiksmų, paskutinį žodį turėtų tarti 29-as štabas. Deja, ir šis ne vienas sprendžia. Antai kilus reikalui pasiųsti karius į Centrinės Afrikos Respubliką prireikė, ilgai Briuselyje vilkinus, kreiptis į trečią-

Ar Europos Sąjungai reikalinga sava kariuomenė?

GINTARAS VIŠOCKAS

šias šalis (Gruzija) tam, kad būtų sutelkta tiek karių, kiek būtina. Mat iki šiol kiekviena šalis nustatydavo savo gynybos politiką ir derindavo ją su NATO, bet ne su Briuseliu.

Tad aiškų aiškiausia – PESCO turėtų stengtis ne pakeisti NATO, o padaryti galą europietiškomis biurokratinėms įvairovėms, skirtumams, derinimams. PESCO taip pat atveria galimybę, kaip sakė Europos Komisijos vyriausioji užsienio reikalų įgaliotinė Frederika Mogherini, kartu investuoti, kartu tirti, kartu gaminti. Turimas galvoje naujų ginklų, transporto priemonių, įrangos technologijų kūrimas ir gamyba, jų pirkimas. Pavyzdžiui, sukurti, gaminti ir naudoti 23-se šalyse vieno tipo šarvuotuosius ar sunkvežimius būtų nepalyginti pigiau nei pavieniui išradinėti nacionalinius modelius. Kiekvienas kovinis lėktuvas kainuotų pigiau, gaminant jų iškart po 50, o ne po penkis.

Juk esama labai sektino lėktuvų gamintojų kooperavimosi pavyzdžio: pagal programą „Ateities kovinės aviacijos sistema“ (Future Combat Air System, FCAS) koncernas „Airbus“ ėmėsi naujo naikintuvo kūrimo. Projekte dalyvauja Vokietija ir Ispanija, žada prisidėti Prancūzija, kai kurios kitos šalys. Tuo tarpu tankų gamintojai, laivų statytojai plūša pavieniui... Skaičiuojama, kad darbo pasidalijimas, specializacija ginklų pramonėje leistų sutaupyti per metus apie 100 mlrd. eurų.

Taip pat labai svarbu, kad Europos Sąjungos Taryba pritarė Europos Komisijos pasiūlymui supaprastinti kariuomenės persikėlimą tarp valstybių narių (ne visiška judėjimo laisvė, bet kai kurių kliūčių pašalinimas). Beje, apie tai pareiškė Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė ES vadovų susitikimo Prahoje išvakarėse. Juk iki šiol reikėdavo gauti daug leidimų, be to, tiesiant modernius kelius, kažkodėl nė nesvarstyta, ar jais galės pasinaudoti karinės transporto priemonės. Perkelti techniką iš vienos ES valstybės į kitą dabar trunka pernelyg ilgai. Štai praėjusiais metais vykusią pratybų „Anakonda 16“ metu kovinė technika iš Vokietijos į Lenkiją nusigavo tik per 7 paras...

O kaip į PESCO reaguoja Rusija? Iš Rusijos

reakcijos galima daryti išvadą, kad Kremlius siunta ir pyksta. Sakykim, dėl Briuselyje pasirašytų susitarimų internetinis rusiškas leidinys „Voje-noje obozrenije“ (neaišku, kas leidžia šią karinių reikalų apžvalgą) paskelbė keistų tekstų, kuriais formuojama nuomonė, girdi, agresyvi Europa grąsina vargšei Rusijai.

Taip pat ir kiti rusiški leidiniai panašiai tvirtino, kad naujoji europietiška struktūra agresyviai nukreipta prieš Rusiją. Be to, europiečiams vis tiek nepavyks, pasak Rusijos komentatorių, atsikratyti JAV diktato. Taigi ir vėl išlenda yla iš maišo: Rusija norėtų, kad Europa veiktų be JAV. Rusijos propagandistai dar melavo, kad D. Trump labai nemyli NATO sąjungininkių Europoje...

Vadinasi PESCO – vykęs projektas? O kokia buvo NATO generalinio sekretoriaus reakcija? Briuselyje pasirašant europietiškus susitarimus NATO generalinis sekretorius Jensas Stoltenbergas tikrai dalyvavo. Tačiau jis neprieštaravo susitarimams. Atvirksčiai: jis palaikąs pastangas stiprinti ES narių bendradarbiavimą gynybos srityje, nes stipri europinė gynyba ir stiprus NATO ne supriešina, o papildo vienas kitą. Anot jo, reikia stiprinti ir europinę gynybą, ir transatlantinį bendradarbiavimą.

Be to, ir F. Mogherini dar prieš metus Liuksemburge Europos Sąjungos Užsienio reikalų tarybai pateiktame dokumente dėl naujosios ES tarptautinės ir saugumo politikos strategijos įrodinėjo ES siekiant strateginės autonomijos. Tačiau nė žodeliu neužsiminė apie vieną Europos kariuomenę. Pati F. Mogherini nepaliaudama kartoja naująją strategiją ne atstosiant, o papildysiant NATO veikimą.

Net ir Europos Komisijos pirmininkas Jean-Clau-de Juncker, keliose viešose savo kalbose prabilęs apie „geresnę Europą, kuri apsaugo, suteikia galių ir gina“, bei pabrėžęs, kad „ES kariuomenės sukūrimas padėtų mums formuoti bendrą užsienio ir saugumo politiką ir Europa galėtų prisiimti pasaulinę atsakomybę“, vis tik pripažįsta, kad tai – „ateities muzika“.

Štai ir DW apžvalgininkas Bernd Rigert perspėjo nesistengti naujoje ES saugumo ir gynybos strategijoje įžvelgti vieningos ir integruotos Europos armijos apybraižų. Ji, žinoma, „turėtų prasme, tačiau dėl įvairių politinių priežasčių tai – neįgyvendinama“.

Tad belieka džiaugtis, kad Europa renkasi teisingą kryptį, kad daugumai Europoje aišku, jog NATO ir JAV įtakos Europoje silpnėjimas būtų naudingas tik rusijoms ir šiaurės korėjoms.

Lietuvos sostinė neatsilieka!

Likus keturioms savaitėms iki Kalėdų Vilniaus Katedros aikštėje jau stovi Kalėdų eglė. Šiai didžiausiai metų šventei pasaulio miestai puošiasi vis anksčiau ir anksčiau, neatsilieka ir senasis Vilnius.

Dainiaus Labučio nuotr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

! Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

! Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

! Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –

Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –

Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Ne viskas pilka net ir niūrų rudenį. Gausoje žurnalistų ir komentatorių straipsnių, kuriuose aštriai keliamos problemos, grasinama pasaulio pabaiga ar vanojama valdžia, kartais sužimba optimizmo švieselė. Kaip bebūtų keista, šį kartą tokią švieselę išvydau Ramūno Bogdano (Delfi) „Pro memoria“. Tai tekstas „žmogui, kurį A. Achmatova vadindavo angelu“.

Ana Achmatova – tai nesovietinė sovietų laikų sulaukusi rusų poetė, o „angelas“ – Viačeslavas Ivanovas, rašytojo Vsevolodo Ivanovo sūnus, lingvistas, antropologas, semiotikas, lietuviams filologams-baltistams – gerai pažįstamas kaip bendradarbis iš Rusijos ir geras Lietuvos bičiulis, mokėjęs lietuviškai. Deja, tekstas buvo skirtas jau jo atminimui – spalio 7 d. jis, eidamas 89-uosius metus, mirė Los Angeles. O kodėl Los Angeles? Dėl saugumo. Mat, kaip ir tėvas Vsevolodas, sūnus Viačeslavas nebuvo sovietų mylėtojas, o šiais laikais buvo nepatogus Kremlui, todėl „Pro memoria“ autorius džiaugiasi, kad jo buvęs profesorius prieš mirtį nebuvo Rusijoje, kur šiuo metu kenčia kiti nepatogūs režimui žmonės („Laimei, šiemet pirmą kartą dėl silpnos sveikatos negrįžo, taip išvengdamas nodingų dujų, kuriomis buvo pasikėsinta į žurnalistę bei rašytoją Juliją Latyniną ir jos šeimą, gyvenančią gretimame sublokuotame kotedže. Dabar visa Latyninų šeima emigravusi dėl saugumo“. R.B.). O pagrindo baimintis dėl savo gyvybės mokslininkas turėjo. Pvz., jis viename interviu yra pasakęs, ką galvoja apie V. Putiną: „Jo veide matau mišinį iš baimės, nedidelio proto, negabumų ir kažkokių užspautų kompleksų, kurie jį paverčia pavojinga asmenybe“.

Ivanovai

Ivanovų Rusijoje labai daug, tai populiarų pavardė, bet šie Ivanovai – kitokie, jie purtėsi visko, kas buvo susiję su bolševizmu. Jie netgi savo pavardę norėjo išlaikyti nesubolševikintą. Kaip R. Bogdanas rašo, jų „Pavardė kirčiuotina IvAnovas, kaip ir Antono Čechovo dramos personažo. Jo tėvas pabrėžtinai laikėsi senojo pavardės tarimo, nes Ivanovų mada Rusijoje atsirado tik Pirmojo pasaulinio karo laikais ir įsitvirtino po 1917 m. (po bolševikų revoliucijos. Red.)“

Kodėl šis tekstas krito į akį ir širdį šių eilučių autoriui? Pirmiausia todėl, kad buvo paminėta Vsevolodo Ivanovo (tėvo), romano „Aš einu į Indiją“ (kuris greičiausiai į lietuvių kalbą nebuvo išverstas) autoriaus, pavardė. Jaunystėje ši romaną originalo kalba skaičiau patarta vienos bičiulės, kuri literatūrą studijavo Maskvoje. Ir buvau sužavėta. Siužeto jau neprisimenu, nors turinio praktiškai kaip ir nebuvo – tai buvo jauno žmogaus kelionė pėsčiomis į save, per save – mąstymai einant per dar tikrą – nesubolševikintą Rusiją, kurią autorius prisiminė iš savo jaunystės. Nuo tada ši pavardė mane užhipnotizavo, nes nedaug gyvenime buvo perskaityta knygų, kurios taip palietė širdį. O širdį paliečia bendraminčiai. Iš „Pro memoria“ sužinojau, kad net Stalinas mėgo jo ankstyvuosius apsakymus, net mokėjo kai kurias pastraipas mintinai. Ir kartą jis net buvo įsigėdęs parašyti įžangą rašytojo kūrybos rinkinei, bet Vsevolodas Ivanovas atsisakė šios paslaugos, taip užsitraukdamas Stalino nemalonę. Rašytojas buvo nutstumtas užmarštin.

Ir tik dabar, po jo mirties, sužinojau, kad mokslininkas Viačeslavas Ivanovas, kurį žinojau buvus bendrą su vienu žymiausių pasaulio baltistų Vladimiru Toporovu veikalų apie indoeuropiečius autorių, yra mane sukretusio rašytojo Vsevolodo Ivanovo sūnus. Ivanovas, vyresnysis, buvo vienas iš judėjimo – Serapijono broliai – Rusijoje, kuriame dalyvavo ir tokie nepriklausomi rusų rašytojai ir literatūrologai kaip Michailas Zoščanka, Viktoras Šklovskis. Jo sūnus Viačeslavas Ivanovas sovietų laikais, nors dirbo Maskvoje, mokslų daktaro disertaciją apsigynė Vilniaus universitete 1978 m. Kaip teigia straipsnio „Pro memoria“ autorius, „dėl jo pilietinės pozicijos ginant nuo ujimo jo vyresnįjį draugą Nobelio premijos laureatą Borisą Pasternaką, V. Ivanovo parašyta disertacija 1958 m. Maskvoje tiesiog dingo“.

O kodėl Ramūnas Bogdanas rašo apie Viačesla-

Mūsiškiai Rusijoje

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

vą Ivanovą? „Kada vėlyvučiu sovietmečiu ruošiausi rašyti disertaciją apie baltų mitologiją, mano diplominio darbo vadovas mitologas Norbertas Vėlius patarė pasiprašyti V. Ivanovą būti vadovu, kad užsitikrinčiau ne tik aukščiausio lygio mokslininko pagalbą, bet ir Maskvos „stogą“ prieš vietinius raudonuosius ideologus, visur ieškančius nacionalizmo apraiškų. Tarpininkaujant kalbininkui akademikui Vytautui Mažiuliui, su kuriuo konsultuodavausi lingvistiniais prūsų mitologijos klausimais, pavyko susitarti. Per trejus aspirantūros metus daug bendravome, nekart viešėjau Ivanovų namuose Maskvoje, kuriais tarsi geroji fėja rūpinosi jo žmona Svetlana. Vadovas plėtė mano akiratį pasakojimais, skolinavo man retas knygas iš savo didelės bibliotekos arba duodavo skaitytinų knygų sąrašus. Vėliau, jau baigus aspirantūrą, retsykiais pasikalbėdavome telefonu įvairiausiomis temomis. Lietuva V. Ivanovas domėjosi visą gyvenimą, yra rinkęs tautosaką mūsų krašte ir lietuviškuose Baltarusijos kaimuose, daug rašė baltistikos klausimais, dalyvaudavo renginiuose Maskvoje esančiuose Jurgio Baltrušaičio namuose. Kada vyko 1991 m. rugpjūčio pučas ir Vilniaus KGB pasistatė kulkosvaidžius ant palangių, laukdami pučistų pergalės, Maskvoje V. Ivanovas parašė projektą dėl KGB panaikinimo „Dekretas apie laisvę nuo baimės“. Tuo metu jis buvo deputatas, išrinktas pagal Mokslų Akademijos sąrašą drauge su Andrejumi Sacharovu“.

Net paskutinis viešas V. Ivanovo kalbėjimas buvo susijęs su Lietuva – tai pranešimas, perskaitytas konferencijoje, skirtoje Algirdo Greimo 100-ioms metinėms. Paskutinius dešimtmečius V. Ivanovas dėstė Californijos universitete, vasaroms grįždamas į savo vasarnamį Pamaskvyje.

Lietuva – rusų disidentų priebėga

Kodėl Lietuva nuo pat bolševikinės 1917 m. spalio revoliucijos prieš 100 metų tapo rusų disidentų ir šiaip komunizmo nemylinčių priebėga, priežastis reiktų tyrinėti, nors tai matyti jau ir „plika akimi“. Štai prof. Levas Karsavinas mums atrodo tarsi būtų lietuvių filosofas – jis ne tik kūrė Lietuvoje, bet ir žuvo tokia pat žiauria bado mirtimi kaip ir lietuviai Sibiro lageryje. O iš tikrųjų jis yra dėl neaitikimo komunizmo idėjoms iš Rusijos ištremtas kitamintis. Gyveno Berlyne, Paryžiuje, o 1927 m. buvo pakviestas dėstyti Lietuvos universitete ir čia užsiliko. Buvo Vytauto Didžiojo universiteto, Vilniaus

universiteto profesorius (Vilniaus universiteto archyve esu mačiusi prof. Karsavino recenziją būsimojo istoriko, mirusio išėivijoje, Prano Čepėno diplominiam darbui), 1949 m. suimtas, kalintas Abezės lageryje netoli poliarinio rato, kur parašė dar apie 20 filosofijos veikalų, poetinių kūrinių. Tame lageryje prof. Karsavino sveikata rūpinosi gydytojas Vladas Šimkūnas, kurį buvo išdavęs provokatorius Juozas Markulis-Erelis. Vladui

Nasevičiui, buvusiam Lietuvos Vyriausybės vidaus reikalų ministrui, Karsavinas lageryje yra sakęs: „Žinok, Tamsta, kad šviesiausi mano gyvenimo ir kūrybos metai pragyventi Lietuvoje, ir tai Kaune. Čia mano protui ir širdžiai viskas buvo miela“. O apie lietuvių lageriuose jam kalbėjo taip: „Tardymo metu, kalėjimuose ir dabar lageriuose aš matau dar ryškiau didumos lietuvių taurumą, krikščioniškumą, užuojautą vienų kitiems ir pagalbą. Juk nė viena tauta čia lageriuose nėra tokia krikščioniška, kaip lietuviai“. O vienam savo tautiečiui, likimo draugui yra sakęs: „Lietuviai – patikimi žmonės. Aš galvojau, kad man čia bus blogai, bet Dievas leido man numirti tarpe artimų ir brangių...“ Kartu kalėjusiam kun. Alfonsui Svarinskui profesorius prieš mirtį patikėjo savo lageryje parašytų veikalų rankraščius, kuriuos jis parvežė į Lietuvą. Sąjūdžio laikais profesorius gerbėjai lietuviai norėjo jo palaikus parvežti į Lietuvą, bet dukros neleido, sakė: jis rusas, visada save laikė rusu, nors ir mylėjo Lietuvą. Tegul jis ir guli ten, kur jį nubloškė likimas...“

Čikagiškiai gerai žino dail. Mstislavo Dobužinskio pavardę, nes Lietuvos Fondas iš privačių kolekcijų yra išpirkęs jo ciklą piešinių, prieš karą darytų Lietuvos provincijoje. Nors buvo senos Lietuvos bajorų giminės ainis, bet studijuodamas Rusijoje, dailininkas jau buvo tapęs Rusijos žmogumi. Ir vis dėlto 1923 m. atvykęs į Kauną dalyvauti lietuvių meno kūrėjų draugijos surengtoje parodoje, tarsi prisimatavo Lietuvą ir 1925 m. čia liko, atvykęs Valskybės teatro kvietimu.

Sovietų laikais rusai inteligentai vyko į Lietuvą įkvėpti laisvesnio oro (jiems atrodė, kad čia jau beveik užsienis). O Lietuvos disidentai tampriai bendradarbiavo su rusų disidentais (pvz., Aleksandru Sacharovu) ir mūru stodavo už rusų bendraminčių, kurių ne vienas buvo teisiamas Vilniuje (pvz., Sergejus Kovaliovas). Emigrantų iš Rusijos galima rasti ir šiuo metu. Tai matyti netgi iš populiariosios žiniasklaidos, kur padaugėjo autorių rusiškais pavardėmis. Jų keletas nutūpė Vilniuje ar Kaune, kai jiems tapo nebesaugu gyventi tėvynėje arba kur jie nebeteko kūrybos laisvės. Persikelia į Lietuvą kažkodėl daugiausiai rusai iš Maskvos, netgi verslininkai, informacinių technologijų specialistai ir kt.

Tai vis mūsiškiai Rusijoje. Todėl negalima sakyti, kad mes nemylime rusų, o rusai nemyli mūsų, nors ir vienur, ir kitur gyventojų apklausos leidžia daryti išvadą, kad mes neva esame priešai.

Gedimino kalnas

Atkelta iš 1 psl.

Ruošiantis žiemai, ten, kur gruntas aktyviausias, planuojama jį nukasti, įrengti drenažo sistemą ir ją užkloti skalda. Tokie darbai jau atlikti šiauriniame šlaite, į kairę nuo funikulieriaus.

Viceministras paaiškino, kad kalnas yra suskirstytas į pietinį, vakarinį, rytinį ir šiaurinį sektorius ir visuose gali kilti nuošliaužų grėsmė.

„Pietiniame sektoriuje – pačios naujausios nuošliaužos ties Valdovų rūmais, įtrūkęs gruntas ties vakariniu bokštu“, – sakė R. Augustinavičius.

Kritulių siekiama sumažinti ant kalno įrengiant drenažo sistemą, kad kuo mažiau vandens patektų į kalno gilumą.

Ant kalno esanti aikštelė, kurioje rasta 1863 m. sukilimo dalyvių palaikų, jau uždengta stogine, kad vanduo neįsigertų giliau. Ten ir toliau atliekami archeologiniai tyrimai.

Ant kalno esantys kunigaikščių rūmai suveržti trosais ir taip pat dengiami stogine.

„Lapkričio 17 d. ant Gedimino kalno ap-

tikti mūrai, kurie datuojami anksčiau nei XIX a. Galima manyti, kad tai buvę gynybinių sienų fragmentai“, – sakė R. Augustinavičius.

Didžiausia nuošliaužų grėsmė kyla pietrytiniam šlaitui ir pagrindiniam takui į kalną, kuris jau uždarytas nuo sausio mėnesio.

„Tačiau tai nėra istorinis takas – jis suformuotas 1890 m., kai carinė valdžia nusprendė Gedimino kalną paversti parku. Istorinis takas į kalną vedė nuo Vilnios upės“, – patikslino R. Augustinavičius.

Parengta pagal ELTA

Kultūros ministerijos atstovai ramina visuomenę, kad Gedimino kalne bus įrengta drenažo sistema. ELTA nuotr.

TELKINIAI

Lituanistikos tyrimo ir studijų centro rudens darbų derlius

LORETA TIMUKIENĖ

Po vasaros atokvėpio Čikagoje įsikūrusiame Lituanistikos tyrimo ir studijų centre (LTSC) toliau tęsiami su mūsų kultūrinio paveldo išsaugojimu ir sklaida susiję darbai, ruošiami nauji projektai. Šįkart su jumis dalinamės svarbesnių rudens darbų derliaus aprašu ir kviečiame prisidėti prie bendros praeities saugojimo pasirūpinant ne tik savų archyvų sutvarkymu, bet ir paremiant mūsų tautos istorijos archyvinų liudijimų išsaugojimą ateities kartoms.

Spalio pradžioje LTSC lankėsi Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktoriaus pavaduotoja Lina Žukauskaitė. Viešnia pristatė savo kuruojamą programą „Globali Lietuva“, buvo diskutuota apie Lietuvos paramą išeivijos archyvams ir mūsų kultūrinio paveldo išsaugojimo bei sklaidos galimybes.

Linai Žukauskaitei (k.) apie LTSC veiklą papasakojo Loreta Timukienė.

Spalio 18 d. LTSC apsilankę svečiai dr. Raimondas Baltrušaitis ir Valentinas Aleksa iš Pasaulio lietuvių sporto asociacijos domėjosi mūsų archyvais, bendradarbiavimo galimybėmis. Jie apžiūrėjo LTSC saugomą Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo sąjungos archyvą ir pavienių sportininkų dokumentus, nuotraukas.

Dr. Raimondas Baltrušaitis (k.) ir Valentinas Aleksa bendrauja su LTSC bibliotekininke Enata Skrupskelyte.
I. Antanaitis--Jacobs nuotr.

Į Lituanistikos tyrimo ir studijų centrą apžiūrėti mūsų archyvų užsuko ilgametis „Misija Sibiras“ ekspedicijų vadovas Arnoldas Fokas ir projekto koordinatore Raminta Kėželytė. Mūsų svečių knygoje jie paliko tokį įrašą: „Kartu su 'Misija Sibiras' komanda keliaujame į Sibirą ir stengiamės ten išsaugoti istoriją gyvą. Labai gera matyti, kad istorijos išsaugojimas yra svarbus ir reikšmingas čia. Bendra istorija dalijamės nepriklausomai nuo to, kur gyvename. Tik kartu galime išsaugoti istoriją gyvą!“

Iš k.: L. Timukienė, svečius atlydėjusi Aušrelė Sakalaitė, Arnoldas Fokas, LTSC vicepirmininkė Kristina Lapienyte, dr. Audrius Plioplys ir Raminta Kėželytė.

Režisierė Giedrė Žickytė, pavasarį Gene Siskel ES filmų festivalyje pristaciūsi filmą „Meistras ir Tatjana“, vėl lankėsi Čikagoje, tačiau šįkart su nauju projektu - dokumentiniu filmu „Šuolis“/”The Jump“. Ši kino juosta pasakoja neeilinę lietuvių Simo Kudirkos, 1970 m. peršokusio iš sovietinio žvejų laivo į amerikiečių pakrantės apsaugos laivą, istoriją. Džiaugiamės, kad G. Žickytės kuriamame filme bus panaudoti ne tik LTSC esantys archyviniai dokumentai apie S. Kudirką ir jo nuotraukos, bet ir mūsų archyvuose išsaugota originali to meto filmo juosta.

LR Generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius ir režisierė Giedrė Žickytė su sūnumi Teodoru apžiūrejo LTSC archyvus.

Rugsėjo viduryje vicepirmininkė Loreta Timukienė lankėsi LR generaliniame konsulate New Yorke, kur su gen. konsulu Juliumi Pranevičiumi aptarė lietuviškų archyvų Amerikoje saugojimo bei tvarkymo perspektyvas, Lietuvos Nepriklausomybės šimtmečio renginius ir bendruomenės aktualijas.

Vicepirmininkė Loreta Timukienė LR generaliniame konsulate New Yorke su gen. konsulu Juliumi Pranevičiumi.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras bendradarbiauja su įvairiomis JAV lietuvių organizacijomis, viena jų – JAV Lietuvių Bendruomenė. Mūsų fonduose saugomas didžiulis JAV LB archyvas, taip pat džiaugiamės sėkmingai vykdomais bendrais projektais. Rugsėjo 23 d. LTSC Tarybos pirmininkas dr. Robertas Vitas ir vicepirmininkė Loreta Timukienė susitiko su Čikagoje viešėjusia JAV LB Krašto valdybos pirmininke Sigita Šimkuviene ir aptarė tolimesnį bendradarbiavimą bei pasiruošimą artėjančiam Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui.

LTSC Tarybos pirmininkas dr. Robertas Vitas ir vicepirmininkė Loreta Timukienė (k.) su Čikagoje viešėjusia JAV LB Krašto valdybos pirmininke Sigita Šimkuviene (d.).

Rugsėjo 15 d. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) patalpose New Yorke vyko šios organizacijos 130-mečiui skirta šventė. Jubiliejiniame renginyje dalyvavusi vicepirmininkė Loreta Timukienė organizacijos atstovams įteikė sveikinimo raštą ir LTSC atminimo ženklą. Džiaugiamės pastaraisiais metais užsimezgsusia draugyste su šia seniausią vis dar veikiančia Amerikos lietuvių draugija. Neseniai LTSC fondai pasipildė iš SLA gautais ypač vertingais periodikos leidiniais ir mikrofilmais.

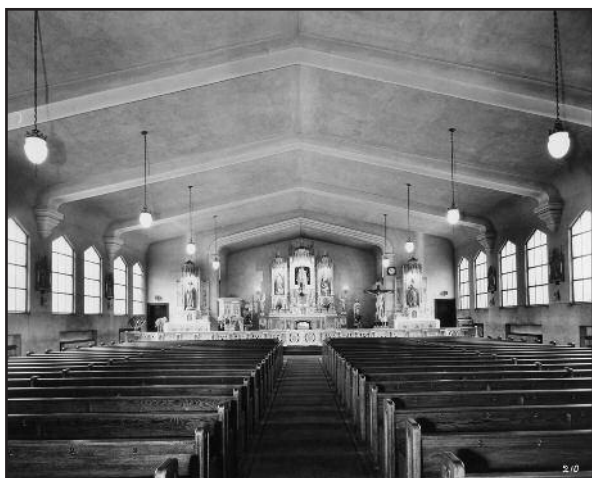
Tęsiasi LTSC bendradarbiavimas su Bazilionų centru, įsikūrusiu Šiaulių rajone. Šiame centre veikiančiai Kovo 11-osios Akto signataro Romualdo Ozolo bibliotekai mūsų bibliotekos vedėja Enata Skrupskelytė yra išsiuntusi ne vieną knygų siuntą – į Lietuvą iškeliavo knygos iš LTSC dublikatų fondo, daugiausiai tai išeivijoje spausdinti leidiniai. Mūsų fondus nuolat papildo Romualdo Ozolo paramos fondo, kuris remia šį centrą, leidiniai. Jau ne kartą esame padėję šio fondo bendradarbiams rinkant archyvinę medžiagą ruošiamiems straipsniams ar moksliniams darbams. Prieš kelias dienas mus pasiekė naujausias Romualdo Ozolo fondo leidimo istorijos ir kultūros žurnalo „Padubysio kronikos“ numeris, kuriame spausdinamas Audronės Kiršinaitės straipsnis apie žurnalistą, redaktorių, Lietuvos kariuomenės savanorį, visuomenės veikėją Stasį Butkų. Straipsnyje panaudotos nuotraukos iš mūsų turimo „Kario“ žurnalo fotoarchyvo.

LTSC Tarybos pirmininkas dr. Robertas Vitas spalio 22 d. Los Angeles akademikų skautų šventėje skaitė pranešimą „Mokslo vaidmuo lietuvių visuomenėje bei Lituanistikos tyrimo ir studijų centras“.

Apie Lituanistikos tyrimo ir studijų centrą jau žinoma ir tolimoje Australijoje. Ten gyvenančio lietuvių kilmės edukologo, lietuvių ir lituanistikos populiarintojo, Tasmanijos universiteto profesoriaus emerito Algimanto Taškūno iniciatyva jo redguojamo Tasmanijos universiteto Lietuvos studijų sambūrio leidžiamo žurnalo „Lithuanian Papers“ (leidžiamo nuo 1987 m.) naujausiame numeryje galima rasti informaciją apie mūsų veiklą.

<https://lithuanianpapers.com/>

Šiais metais Švč. Mergelės Marijos gimimo parapija švenčia 90-ties metų jubiliejų. Šia proga parapijos paruoštoje parodoje buvo galima pamatyti ir nuotraukas iš LTSC fondų.

Architekto M. Žaldoko projektuotas senasis bažnyčios pastatas

LTSC fondai nuolat pasipildo įdomia ir vertinga archyvine medžiaga – neseniai iš Elizabeth, NJ pas mus atkeliavo Šv. Petro ir Povilo liet. parapijos archyvas, didžiulį savo archyvą perdavė JAV lietuvių bendruomenės veikėja, buvusi Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkė Regina Narušienė.

Šv. Petro ir Povilo liet. parapijos archyvas

Dėkodami savo bendradarbiams, talkininkams ir rėmėjams norime priminti, jog LTSC galės toliau tęsti mums visiems reikšmingą darbą, jeigu visi suprasime tokios veiklos prasmę ir reikšmę bei kiekvienas prisidėsime prie jos savo savanorišku darbu ar pinigine auka. Visuomet laukiame pasiūlymų, minčių, klausimų el. paštu info@lithuanianresearch.org arba tel. 773-434-4545. Iš anksto dėkojame už bet kokią jūsų paramą.

Loreta Timukienė – LTSC vicepirmininkė

Regino Narušienės archyvas LTSC archyvo nuotraukas

Sporto renginys patiko – žadame pakartoti

Sporto vakaras – puiki proga pabendrauti.

Rengėjų nuotraukas

GINTAUTAS STEPONAVIČIUS

Šiais metais prastas oras jau du kartus sugadino mūsų bendruomenės valdybos lauke organizuojamus renginius. Todėl trečią kartą nutarėme nerizikuoti ir sukviėtė aplink gyvenančius lietuvius susitikti po stogu – Advocate Condell Medical Center sporto klube, Libertyville, Illinois.

Šiame centre galima rasti beveik visko, ko nori žmonės, kuriems patinka aktyviai praleisti laisvą laiką: tai ir įvairūs treniruokliai, baseinas, saunos, racketball patalpos, krepšinio bei tinklinio aikštelės. Tikrai džiugu matyti, kad mūsų apylinkėje rengiami sporto vakarai pritraukia vis daugiau ir daugiau įvairaus amžiaus tautiečių. Čia žmonės renkasi ne tik šeimomis, bet ir pavieniui. Toks sporto vakaras – tai puiki vieta pabendrauti, susitikti su senais pažįstamais bei užmegzti pažin-

tis su naujais žmonėmis. Atsidūręs tokioje geranoriškoje aplinkoje, tikrai nepasijusi vienišas. Smagu buvo girdėti linksmus vaikų balsus baseine (mūsų mažuosius prižiūrėjo profesionalus gelbėtojas), matyti atkaklias mišrios sudėties krepšinio bei tinklinio komandų rungtynes.

Vakarui artėjant į pabaigą, po šilto dušo ar karštos saunos, rinkomės į jaukią sporto komplekso kavinukę. Čia, besivaišindami Waukegan – Lake County Lietuvių Bendruomenės valdybos užsakyta pica, galėjome pasidalinti vakaro įspūdžiais, mintimis, nuomonėmis, ateities planais. Iš 100 šį kartą susirinkusių dalyvių daugelis siūlė ilgai nelaukti ir šią žiemą suorganizuoti dar vieną tokį renginį. Atsižvelgdami į pageidavimus, jau pradėjome svarstyti galimybę surengti sporto vakarą sausio mėnesį. Sekite reklamas ir mūsų Facebook puslapį: JAV Waukegan – Lake County apylinkės Lietuvių Bendruomenė, spustelėję „like“ tapsite mūsų draugais ir gausite visą informaciją apie organizuojamus renginius.

Lietuviai krepšinį žaidžia visur.

Tinklinio komandas sudaryti taip pat nebuvo sunku.

Beveik profesionalės!

Prezidento V. Adamkaus bibliotekoje-muziejuje

**surengta
paroda apie
išeivijos kovą
už laisvą
Lietuvą**

ALGIS VAŠKEVIČIUS

„Išveiškoji diplomatija laisvės tarnyboje“ – taip pavadinta paroda atidaryta prezidento Valdo Adamkaus bibliotekoje-muziejuje Kaune. Ji surengta minint Lietuvos diplomato dieną. 1918 m. lapkričio 3 d. Lietuvos Valstybės Taryba XI sesijoje priėmė nutarimą įsteigti devynias ministerijas, tarp jų ir Užsienio reikalų ministeriją. Tų pačių metų lapkričio 7 d. prof. Augustinas Voldemaras pradėjo eiti Ministro Pirmininko ir užsienio reikalų ministro pareigas, tad ši diena dabar minima kaip Lietuvos diplomato diena.

„Idėja surengti tokią parodą, kuri pristatytų išveivijos pastangas kovojant dėl laisvos Lietuvos kilo dar praėjusiais metais. Norėjosi parodyti, kaip išveivija įvairiose užsienio šalyse stengėsi, kokių priemonių ėmėsi Lietuvos laisvės bylai laimėti, kiek pastangų buvo įdėta, mitingų ir demonstracijų surengta, kiek įvairių laiškų ir peticijų parašyta, primenant apie okupuotą Lietuvą ir keliant jos išlaisvinimo klausimą“, – sakė „Draugui“ bibliotekos-muziejaus direktorius Arūnas Antanaitis.

Pasak jo, didžiulį vaidmenį tais metais suvaidino vadinamoji liaudies diplomatija, kai paprasti žmonės Jungtinėse Amerikos Valstijose, Didžiojoje Britanijoje, Kanadoje, Šveicarijoje, Lotynų Amerikos šalyse nuolat kėlė šį klausimą, įvairiomis formomis kovojo dėl Lietuvos laisvės. Būtent šių žmonių pastangos neleido pamiršti okupuotos Lietuvos klausimo, užsienio šalys laikėsi sovietų okupacijos nepripažinimo politikos.

Parodos rengėjai – Vytauto Didžiojo universiteto Lietuvių išveivijos instituto ir V. Adamkaus bibliotekos-muziejaus darbuotojai įsitikinę, kad Vakarų šalyse susiformavusi stipri lietuvių diaspora atliko svarbų vaidmenį Lietuvos valstybės politiniame, ekonominiame, kultūriniame gyvenime. Labai svarbi buvo politinė veikla

Parodos stenduose – išveivijos kovos už laisvą Lietuvą akimirkos.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

ir tautos atstovavimas kitose šalyse bei nuolat keliamas Lietuvos laisvės bylos klausimas. Ši veikla dažniausiai suvienydavo įvairių kartų, emigracijos bangų ir skirtingų kraštų lietuvius.

„Senosios, vadinamosios grynorinių emigrantų bangos atstovai tapo neoficialiais Lietuvos ir lietuvių tautos ambasadoriais užsienyje ir suvaidino svarbų vaidmenį modernios Lietuvos valstybės kūrimosi laikotarpiu. Įvairiomis politinėmis, diplomatinėmis, kultūrinėmis priemonėmis lietuvių emigrantai stengėsi reprezentuoti lietuvių tautos vardą svetimuose kraštuose, kovoti už savo gimtinės laisvę, o vėliau ir už nepriklausomybę. Sovietų okupacijos metais JAV ir kitų kraštų lietuvių bendruomenės buvo svarbiausios lietuviškumo ir nepri-

klausomybės tradicijų sergėtojos ir puoselėtojos. Tik aktyvios diasporos politinės veiklos dėka Lietuvos klausimas per ilgus okupacijos dešimtmečius nebuvo užmirštas“, – teigia parodos rengėjai.

Parodoje galima pamatyti įdomiai parengtus stendus, kuriuose atsispindi demonstracijos už Lietuvos laisvę įvairiose šalyse, primenamas Romo Kalantos susideginimas Kaune, Simo Kudirkos šuolis į amerikiečių laivą ir po to sekę įvykiai. Čia ir tautiniai rūbai, kuriais pasipuošę lietuvių 1956 metais lankėsi pas tuometį JAV viceprezidentą Richard Nixon, ir Didžiosios Britanijos aktyvaus lietuvių veikėjo žurnalisto Juozo Vilčinsko rašomoji mašinėlė, dovanota jo sūnaus Alekso, ir vaizdo medžiaga, kurioje už-

Prisiminimais pasidalijo VDU profesorė Milda Danytė.

fiksuoti demonstracijų už laisvą Lietuvą vaizdai.

Parodos lankytojai gali pamatyti ir ištraukas iš straipsnių užsienio spaudoje, ir įvairius istorinius dokumentus, taip pat išpūdingą 1921 metų gegužės 30 dieną darytą fotografiją, kurioje įamžinta Amerikos lietuvių delegacija prie Baltųjų rūmų Washingtone, įteikusi JAV prezidentui Warren G. Harding 1 milijoną parašų su prašymu pripažinti Lietuvos Nepriklausomybę.

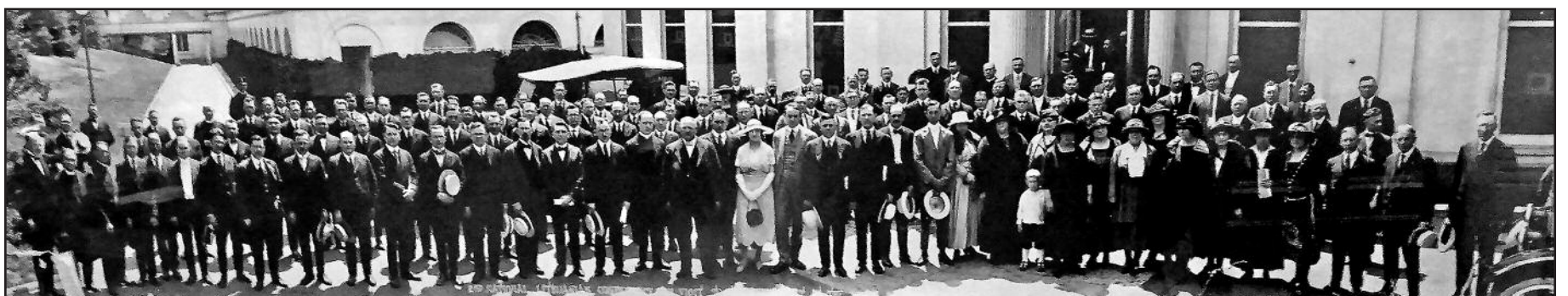
Lietuvai 1990 m. atkūrus nepriklausomybę, pasikeitė diasporos politiniai tikslai, tačiau ji ir toliau nuolat atstovavo ir tebeatstovauja Lietuvos reikalus Vakarų pasaulyje – greta materialinės, moralinės ir politinės paramos atsikūrusiai valstybei nuolat buvo garsinamas Lietuvos vardas pasaulyje, visomis politinėmis bei lobistinėmis priemonėmis siekiama Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimo.

VDU Humanitarinių mokslų fakulteto prodekanas docentas daktaras Giedrius Janauskas, kalbėjęs parodos atidaryme, taip pat pabrėžė didžiulį vadinamosios liaudies diplomatijos vaidmenį Lietuvos išlaisvinimo byloje. Jis labai gerai žino, kokias pastangas išveivija kelis dešimtmečius dėjo dėl Lietuvos laisvinimo, nes jo disertacijos tema buvo „Šiaurės Amerikos lietuvių „kongresinė akcija“ Baltijos šalių okupacijos nepripažinimo politikoje XX a. 6-ojo deš. pab. – 1990“.

Nukelta į 11 psl.

Juozo Vilčinsko rašomoji mašinėlė.

Amerikos lietuviai prie Baltųjų rūmų Washingtone 1921 m.

TEATRŲ IR KONCERTŲ SALĖSE

Egzotišką brangakmenį iš muzikinių gilumų Pagarsėjęs „Perlų žvejų“ pastatymas atkeliavo į Lyric Opera

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Trijų veiksmų operą *Les pêcheurs de perles* („Perlų žvejai“) prancūzų kompozitorius Georges Bizet sukūrė tik baigęs Paryžiaus konservatoriją. Jaunasis kūrėjas, vos 24-erių, jau buvo prestižinio Romos prizo laureatas, dėl to Paryžiaus „Théâtre Lyrique“ jam ir patikėjo sukurti operą pagal Eugene Cormon ir Michel Carré libre-tą. Laimė, Bizet turėjo iš kur pasisemti idėjų – jau buvo parašęs šešis scenos veikalus, kurių tik vienas buvo atliktas. Tad „Perlų žvejams“ praverė epizodai iš neatliktų jo operų „Ivanas IV“ bei „Don Procopio“ ir atimesto „Te Deum“. Premjera įvyko Paryžiuje 1863 m. rugsėjo 30 d. Publika Bizet veikalą sutiko entuziastingai – „Perlų žvejai“ išsilaikė teatre net 18 vakarų. Tačiau kritikai raukėsi, kad opera „per daug triukšminga“ ir perkrauta – „trys veiksmai fortissimo“. Be to, autorius buvo kaltinamas Giuseppe Verdi ir Richard Wagner imitavimu (pastarojo atžvilgiu – be jokio pagrindo, nes Paryžius tuo metu su Wagner muzika buvo beveik nepažįstamas). „Perlų žvejai“ sugrįžo į sceną tik praėjus 11 metų po kompozitoriaus mirties (La Scala, 1886) – tam įtakos, be abejo, turėjo „Carmen“ sėkmė.

Ilgainiui kritikų nuomonė apie „Perlų žvejus“ pasikeitė – jie įvertino nepaprastą šios operos melodingumą, išradinę orkestruotę ir gerą dramatinį užtaisą – tačiau tai įvyko tik praėjus beveik šimtui metų. Paryžiaus, Vienos, Berlyno scenose „Žvejai“ išitvirtino praėjusio amžiaus viduryje. JAV ši opera tebebuvo retai statoma. Čikagoje jaunojo Bizet kūrinys pirmąsyk nuskambėjo 1966 m. lapkričio 11 d. ir pakartotas buvo tik po trijų dešimtmečių, 1998-aisiais.

Tačiau įžengus į XXI amžių – tarsi bomba sprogtų. „Žvejai“ tapo vienu iš labiausiai pageidaujama kūrinių Amerikos teatrų repertuaruose. Čikagoje „Perlų žvejais“ žavėjomės, atrodo, visai neseniai, 2008–2009 metų sezono (tuomet atmintinus vaidmenis sukūrė Nicole Cabell – Leila, Eric Cutler – Nadir ir Nathan Gunn – Zurga), ir štai dabar ji vėl sugrįžo į Lyric sceną. Šįkart turime galimybę pamatyti garsųjį San Diego operos pastatymą, kuris, kaip teigiama, labai prisidėjo prie šios operos išpopuliarėjimo JAV.

„Perlų žvejų“ veiksmas rutuliojasi senovės Ceilone (dabar – Šri Lanka). Opera pasakoja apie induistų žynės Leila meilės siekiančius du draugus ir lemtingą aistrą. „Perlų žvejai“ nepamirštami dėl puikių arijų ir duetų. Pirmojo veiksmo tenoro ir baritono duetas, kurio tema tampa visos operos leitmotyvu, – vienas gražiausių pasaulio operos istorijoje (tą žinojo ir pats Bizet – duetas „Au fond du temple saint“ buvo atliekamas per kompozitoriaus laidotuves). Įspūdingi ir šios operos chorai. Prisiminkime, jog XIX amžiuje prancūzus buvo apsėdusi Rytų trauka. Kone visi žymiausi to meto prancūzų operų kūrėjai atidavė duoklę Rytams, tarp jų – ir Georges Bizet. Jis įliejo egzotiško kolorito net į keturias savo operas.

San Diego operos pastatymas, kurio adaptaciją dabar matome Lyric, labiausiai pagarsėjo dėl pasaulinio lygio britų madų dizainerės Zandra Rhodes „garsių“ (forte) dekoracijų ir kostiumų, kuriuose susilieja rytietiška egzotika, erotiškumas ir ryškus, fantastinis dailininkės spalvų ir raštų pasaulis. Vis dėlto Lyric scenoje, šiame „fortissimo“ pastatyme, pagrindinė jėga buvo pasaulinio lygio solistų trio. Pasibaigus spektakliui, galėjom drąsiai teigti – vargu ar vokaliniu bei muzikiniu atveju buvo įmanoma daugiau tikėtis.

Suporuoti scenoje čikagietį (iš Evanstono) Matthew Polenzani (Nadir) ir lenką Mariusz Kwiecień (Zurga) – tai tarsi surengti pokalbį tarp Dievo ir Kristaus. Kaip jautriai jiedu – nors ir per skirtingas prizmes – išgyveno savo meilę tai pačiai moteriai! Jų nuostabus duetas „Au fond du temple saint“ užgniaužė kvapą visai salei, kuri po to pratrūko netilstančiais plojimais. Besiklausant lyriškosios Nadir arijos „Je crois entendre encore“, norėjosi, kad ji niekada nesibaigtų... Latvijoje gimusi sopranas

Scena iš Georges Bizet operos „Perlų žvejai“. Leila – Marina Rebeka, Zurga – Mariusz Kwiecień.

Švelni ir lyriška Nadir arija – tenoras Matthew Polenzani.

Lenkų baritonas Mariusz Kwiecień valdovo Zurga vaidmenyje.

Sopranas Marina Rebeka (Leila) ir bosas Andrea Silvestrelli (Nourabad) spalvingais dizainerės Zandra Rhodes kostiumais
Todd Rosenberg nuotraukos

Marina Rebeka įtikinamai įsiliejo į šio ceilonietiško meilės trikampio kovą. Jos duetas su Polenzani „Comme autrefois dans la nuit sombre“ nuskambėjo dieviškai. Gaila tik, kad italo boso Andrea Silvestrelli (Nourabad) vokalas skambėjo kiek grubokai.

Garsiosios britų madų dizainerės Rhodes scenografija ir kostiumai, mano akimis, – perdaug „fortissimo“. Ugingai liejosi auksiniai, oranžiniai, raudoni, rožiniai atspalviai, juos atsverti bandė žydra ir mėlyna. Įdomu, bet tiesiog perdaug ir netgi svetima... Tiesa, pagrindiniu herojų kostiumai išties labai gražūs. John Malashock choreografija, kuria režisierius Andrew Sinclair siekė suteikti gana lėkšto turinio operai pilnumo ir apimtį, iš tikrųjų pastatymą tik nupigino. Manau, kad ir čia – bereikalingas „fortissimo“. O štai kur reikėjo to stiprumo – ten jo pritrūko. Turiu galvoje operos apšvietimą (apšvietimo dizaineris – Lyric operoje debiutuojantis Ron Vodicka).

Pastatymą – kaip visada – puošia šaunus ir tikrai pajėgus Lyric operos choras. Chormeisteris Michael Black sugeba išspausti iš kiekvieno choristo dieviškai atliekamas natas. O temperamentingas dirigentas seras Andrew Davis mus dar sykį įtikino, kad jam prancūziškas repertuaras – tarsi pyragas! Lyric operos orkestras net ir po ilgų, varginančių vagnerietišku valkirijų neparodė nė lašo nuovargio ir puikiai grojo „Žvejus“.

Nepaisant režisiūrinių, scenografinių bei apšvietimo trūkumų, siūlyčiau nelikti abejingiems šiam muzikiniam Bizet perliukui. Ačiū Dievui, kad nors ir labai pavėluotai, jis pagaliau ištrauktas iš muzikinių gilumų, ir, reikia tikėtis, į jas jau nebenugrims. Šios operos dieviškos arijos kyla tiesiai į dadas ir ilgam išliks jūsų atmintyje. „Perlų žvejai“ Lyric scenoje bus atliekami iki gruodžio 10 d. Plačiau apie šį pastatymą ir sezono repertuarą sužinosite apsilankę teatro svetainėje www.lyricopera.org

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Krašto apsaugos biudžetas didės

Vilnius (BNS) – Krašto apsaugos biudžetui kitamet pasiekus 2 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP), jo augimas nesustos, teigia premjeras Saulius Skvernelis.

„Žinoma, kad mes didinsime kariuomenės finansavimą tolygiai. Kiek tai bus, kokiais dydžiais, matysime jau prognozuojant 2019 metų biudžetą”,

Dauguma mano, kad reikalai šalyje blogėja

Vilnius (ELTA) – Lapkričio mėnesį trys iš dešimties (29 proc.) apklaustų šalies gyventojų atsakė, kad pastaruoju metu reikalai Lietuvoje iš esmės krypta į gerąją pusę, o du trečdaliai (65 proc.) apklaustųjų nurodė, kad reikalai šalyje blogėja. 6 proc. respondentų neturėjo nuomonės šiuo klausimu.

Atliktos apklausos duomenimis, per pastarąjį mėnesį manančių, kad reikalai Lietuvoje pastaruoju metu gerėja, sumažėjo 5 procentiniais punktais (tiek pat per mėnesį padaugėjo ir neapsisprendusių respondentų), o lyginant su gyventojų atsakymais prieš metus (2016 m. lapkritį), manančių, kad reikalai šalyje gerėja, sumažėjo 8 procentiniais punktais.

Kad šalyje reikalai krypta į gerąją pusę, dažniau nurodė jaunimas iki 30 metų (41 proc.), didmiesčių gyventojai (36 proc.), respondentai su aukštuoju išsilavinimu (35 proc.) bei su didžiausiomis šeimos pajamomis per mėnesį

– sakė Vyriausybės vadovas.

Jis pabrėžė, kad gynybos biudžeto augimas bus susijęs su šalies ekonomikos augimu.

2018 metų biudžeto projekte Lietuvos krašto apsaugai numatyta skirti 2,06 proc. BVP, tai yra 149,2 mln. eurų daugiau nei šiemet ir iš viso sieks 873 mln. eurų.

– daugiau kaip 900 eurų (33 proc.), besimokantis jaunimas (50 proc.) bei vadovai (39 proc.), dešiniųjų pažiūrų žmonės (35 proc.).

Dažniau už kitus dabartine padėtimi šalyje yra nepatenkinti vyresni nei 50 metų žmonės (72 proc. mano, kad reikalai iš esmės krypta į blogąją pusę), gyvenantys kaimo vietovėje (75 proc.), respondentai su mažiausiomis šeimos pajamomis – iki 550 eurų per mėnesį (69 proc.), darbininkai ir ūkininkai (66 proc.), bedarbiai ir namų šeimininkės (66 proc.) bei pensininkai (73 proc.), lenkų tautybės gyventojai (77 proc.), kairiųjų pažiūrų žmonės (71 proc.).

Didžiausi pesimistai yra partijos Tvarka ir teisingumas rėmėjai (70 proc. nurodė, kad reikalai blogėja, ir 23 proc. mano, kad krypta į gerąją pusę) bei Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos (87 proc. mano, kad reikalai blogėja, ir tik 9 proc. – kad į gerąją pusę) rinkėjai.

M. Dargužaitė paliko postą Vyriausybėje

Vilnius (Alkas.lt) – Iš kanceliarijos pareigų pasitraukus Mildai Dargužaitėi Sauliaus Skvernelio vadovaujamos Vyriausybės kanceliarijai laikinai vadovaus kancelerio pavaduotojas Alminas Mačiulis.

Nuo praeitų metų gruodžio Vyriausybės kanceliarijai vadovavusi M. Dargužaitė traukiasi iš pareigų savo noriu.

„Tai sunkus sprendimas, tačiau po ilgų svarstymų nusprendžiau karjerą tęsti kitoje srityje ir apie tai informavau premjerą. Džiaugiuosi, jog jis suprato mano pasirinkimą. Esu labai dėkinga premjerui už suteiktą galimybę ir pasitikėjimą vykdant svarbius pokyčius valstybiniame sektoriuje”, – sakė M. Dargužaitė.

Ministras pirmininkas S. Skvernelis pabrėžė, kad kanclerės sprendimas nekeičia Vyriausybės kurso: toliau bus einama optimizavimo, konsolidavimo, efektyvinimo, perteklinių funkcijų atsisakymo ir viešojo sektoriaus veiklos išgryninimo keliu.

„Dėkoju M. Dargužaitėi už nuveiktus reikšmingus darbus. Ji yra geras pavyzdys ir įrodymas, kokią nau-

M. Dargužaitė ne kartą buvo kaltinta arogancija ir nepagarbiais santykiais su bendradarbiais. Alfa.lt nuotr.

ją aukščiausios kvalifikacijos specialistai gali atnešti viešajam sektoriui”, – teigia S. Skvernelis.

M. Dargužaitė iki tapdama kanclere buvo Danijos investicijų bendrovės „Northern Horizon Capital” (NHC) valdybos narė. Nuo 2015-ųjų kovo iki gruodžio ji vadovavo Didžiosios Britanijos banko „Barclays” technologijų centrui Lietuvoje.

2014-ųjų vasarį M. Dargužaitė pasitraukė iš „Investuok Lietuvoje” generalinės direktorės posto. Tuomet ji tvirtino, kad išsiskyrė jos ir Vyriausybės požiūriai.

Rusijoje pagerbtas Maironis

Vilnius/Sankt Peterburgas (ELTA) – Sankt Peterburgo lietuviai ir Generalinio konsulato darbuotojai lapkričio 25 dieną rinkosi Šv. Mergelės Marijos žengimo į dangų bažnyčioje, kur iškilmingų šv. Mišių metu buvo pašventinta atminimo lenta, skirta lietuvių literatūros klasiko, Sankt Peterburgo dvasinės akademijos profesoriaus Jono Mačiulio-Maironio atminimui.

Po šv. Mišių koncertavo Nacionalinės Mikalojaus Konstantino Čiur-

lionio menų mokyklos choras, eksponuojama Sankt Peterburgo fotomenininko Artūro Jonausko paroda „Maironio Peterburgas”.

Atminimo lentų derinimo darbai Sankt Peterburgo lietuvių bendruomenės iniciatyva buvo pradėti prieš aštuonerius metus. Ši lenta bus antrasis Lietuvą menantis viešas atminimo ženklas Sankt Peterburge. Pirmasis – atminimo lenta M. K. Čiurlioniui – atidengtas 1992 m.

Terorizmo išpuolis Egipte

Kairas/Vilnius (ELTA, „Draugo” info) – Egipte, Sinajaus pusiasalio mečetėje lapkričio 24 dieną penktadienio pamaldų metu buvo surengtas teroro aktas, kurio metu žuvo 305 civiliai gyventojai, dar 128 žmonės buvo sužeisti.

Atsistatydino Luhansko separatistų vadeiva

Kijevas (ELTA) – Pranešama apie vadinamosios „Luhansko liaudies respublikos” vadeivos Igorio Plotnickio pasitraukimą. Informuojama, kad I. Plotnickis išvyko į Rusiją, o į okupuotą Luhansko teritoriją buvo įvesta apie 1 tūkst. reguliariosios Rusijos Federacijos kariuomenės gerai ginkluotų

Pareigūnai teigia, kad per pamaldas maldininkus pražudę ginkluoti užpuolikai su savimi turėjo „Islamo valstybės” vėliavas, tačiau kol kas jokia grupuotė neprisiėmė atsakomybės.

karių, remiamų tankais, šarvuočiais ir artilerijos pabūklais.

Luhanske kilo konfliktas tarp separatistų vadeivų I. Plotnickio ir Igorio Korneto. Į konfliktą įsitraukė ir vadinamoji „Donecko liaudies respublika” bei Rusijos Federacijos federalinė saugumo tarnyba.

D. Trump atsisakė „Metų žmogaus” titulo?

Washingtonas (ELTA) – JAV prezidentas Donald Trump teigia atsisakęs skelbiamo „Time” žurnalo „Metų žmogaus” titulo.

D. Trump tviteryje rašė: „Time” žurnalas skambino pranešti, kad mane tikriausiai paskelbs „Metų žmogumi”, kaip ir pernai, bet man tektų duoti interviu ir dalyvauti ilgoje fotosesijoje. Tačiau aš pasakiau, kad man „tikriausiai” netinka ir atsisakiau. Kaip ten bebūtų, – dėkoju”.

„Time” nekomentuoja, kokie asmenys pretenduoja tapti „Metų žmogumi” iki pat žurnalo išleidimo gruodžio 6 d.

„Time” 2016 m. pripažino D. Trump „Metų žmogumi” dėl jo poveikio JAV visuomenei po netikėtos pergalės prezidento rinkimuose.

D. Trump atvirai troško šios nominacijos ir 2015 m. bei tuomet teigė, kad šis titulus turėjo būti skirtas jam, o ne Vokietijos kanclerei Angela Merkel.

Ši nominacija nebūtinai garbinga – ji suteikiama žmonėms, kurie per pastaruosius metus dominavo naujienose.

Pavyzdžiui, nacistinės Vokietijos lyderis Adolfas Hitleris buvo paskelbtas „Metų žmogumi” 1938 m., o Sovietų Sąjungos diktatorius Josifas Stalinas – 1939 ir 1942 m.

ES smerkia naują Rusijos įstatymą

Briuselis (ELTA) – Rusijos įstatymas, leidžiantis Rusijoje veikiančias tarptautines žiniasklaidos organizacijas priskirti „užsienio agentams”, yra „grėsmė laisvai ir nepriklausomai žiniasklaidai”, teigė Europos Sąjunga (ES).

Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas pasirašė įstatymą, kuris leis šalies vyriausybei bet kurią Rusijoje veikiančią užsienyje įregistruotą žiniasklaidos priemonę, gaunančią finansavimą iš užsienio šalių, priskirti „užsienio agentams”.

ES pranešime teigiama, kad įstatymas prieštarauja Rusijos įsiparei-

gojimams žmogaus teisių srityje, kelia grėsmę laisvai ir nepriklausomai žiniasklaidai ir galimybei naudotis informacija.

Radio stotys „Amerikos balsas” (Voice of America) ir „Laisvosios Europos radijas / Laisvės radijas” (Radio Free Europe/Radio Liberty) yra pirmosios JAV finansuojamos užsienio žiniasklaidos priemonės, kurias įspėjo Maskva, kad joms gali tekti užsiregistruoti Rusijoje „užsienio agentėmis”.

Tokio žingsnio imtasi po JAV nurodymo Kremliui remiamam televizijos kanalui RT užsiregistruoti JAV „užsienio agentu”.

Rekordinė Padėkos diena ir „juodasis penktadienis”

New Yorkas (ELTA) – Amerikiečiai pasiekė apsipirkimo internetu rekordą – lapkričio 24 ir 25 dienomis įsigijo prekių ir paslaugų už 7,9 mlrd. dolerių.

Švenčiant Padėkos dieną, ir taip pat vadinamąjį „juodąjį penktadienį, kai oficialiai prasidėta nuolaidų ir išpardavimų sezonas, išleido 7,9 mlrd.

Mirė dainininkas D. Hvorostovskis

Londonas (BNS, „Draugo” info) Garsus Rusijos operos dainininkas Dmitrijus Hvorostovskis mirė Londone būdamas 55 metų, pranešė jo šeima.

„Šeimos vardu turime paskelbti: Dmitrijus Hvorostovskis, mylimas operos baritonas, vyras, tėvas, sūnus ir draugas, mirė būdamas 55-erių, po pustrėčių metų kovos su smegenų vėžiu. Jis ramiai mirė šį rytą, lapkričio 22 dieną, apsuptas savo šeimos, netoli savo namų Londone. Tegul jo balso šiluma ir jo dvasia visada būna su mumis”, – sakoma pranešime.

1989-aisiais laimėjęs tarptautinį operos dainininkų konkursą Cardife jis pradėjo dainuoti geriausiuose pasaulio operos teatruose: Londono Covent Gardeno Karališkojoje operoje, Milano

dolerių. Pabrėžiama, šis rodiklis – rekordinis ir 17,9 proc. didesnis nei prekyba internetu tomis dienomis prieš metus.

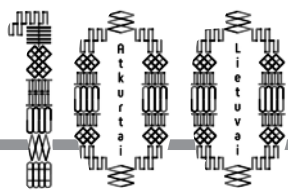
Korporacijos „Amazon” duomenimis, užsakymai buvo „rekordinio lygio”, per penkias „juodojo penktadienio” valandas buvo nupirkta daugiau kaip 200 tūkst. žaislų.

Baritonas D. Hvorostovskis mirė būdamas 55-erių metų. BBC nuotr.

„La Scala”, Vienos valstybinėje operoje, Buenos Aires Columbo teatre, New Yorko Metropoliten operoje, Sankt Peterburgo Marijos teatre, Zalcburgo festivalio operos scenoje.

2015 metais D. Hvorostovskiui buvo diagnozuotas smegenų vėžys. Dainininkas bus palaidotas Maskvoje.

-metį pasitinkant: LIETUVĄ KĖLĖ DAUG RANKŲ

Likus mažiau nei 100 dienų iki didžiojo mūsų valstybės jubiliejaus – Lietuvos nepriklausomybės akto paskelbimo 1918 metų vasario 16 dieną, pradėjome spausdinti ištraukas iš istoriko **Algirdo Grigaravičiaus** studijos „**Tautos pažangos partijos įkūrimas Rusijoje 1917 m.**“ – apie lietuvių politinius žingsnius Rusijoje, vedusius link Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo. Pirmas straipsnis buvo paskelbtas lapkričio 7 dieną, šiandien – trečia dalis.

Lietuviai Rusijoje – 3

Nuo kovo pabaigos pažangininkų pozicijas dėl Lietuvos ateities grindė profesorius Augustinas Voldemaras. Kovo 30 d. vedamajame į klausimą, ko laukti iš revoliucijos, atsakė, jog reikia daugiau tikėtis iš tarptautinių santykių nei Rusijos steigiamojo susirinkimo. Pasitelkdamas Lenkijos ir Suomijos pavyzdžius, pirmenybę teikė tarptautiniam Lietuvos klausimo sprendimui. Vertindamas Rusijos Laikinosios vyriausybės veiklą, balandžio 5 d. ir gegužės 4 d. vedamuosiuose „Reikia tiesumo ir aiškumo“ bei „Žodžiai ir darbai“ konstatavo, kad ji, masių spaudžiama, laikinai atsisakė imperializmo ir buvo priversta pasisakyti dėl Lenkijos. Lietuviams teks išnaudoti didžiųjų valstybių santykiuose egzistuojantį principą „Kad ne man, tai ir ne tau“. Tauta dėl kurios galiūnės negali susiderėti, kam ji turi tekti, paskelbiama laisva. Tačiau daug kas priklausys nuo pačių lietuvių. Rusijos revoliucija tik atveria galimybes ir talkina, tačiau nėra pagrindinis Lietuvos likimo veiksnys.

Balandžio 5 d. straipsnyje dar siūlo reikalauti analogiško paskelbtajam lenkams atsisaukimo lietuviams, tačiau tolesnės publikacijos „Lietuvių balso“ rodė augantį nepasitikėjimą Laikinąja vyriausybe – carizmas žlugo, bet Rusijos ardyti nenori, vienintelė išeitis – kelti Lietuvos klausimą tarptautiniu lygiu.¹ „Rygos garse“ redaktorius kun. Juozapas Bikinas kvietė nesitikėti iš Rusijos nieko gera, bet siekti savarankiškumo, nes Vokietija nenusiteikusi Lietuvai jai gražinti.² Juozas Tumas prieš rinkimus į Lietuvos seimą Petrapilyje paskaitose Rygoje aiškino diplomatijos reikšmę Lietuvos ateičiai.³ J. Bikinas stiprino galimą savarankiškumą viltimi, kad Anglija ir JAV galėsiančios užtarti lietuvių teisę savarankiškai tvarkytis.⁴

Jeigu lietuvių tarpe ir būta vilčių sieti geresnį tautos likimą su Rusija ateityje, tai po Rusijos konstitucinių demokratų partijos (kadetų) suvažiavimo, pasibaigusio gegužės 12 d., kurio rezoliucijos atmetė teritorinę autonomiją, o Petro Leono įrodinėjimus, kad reikia išskirti bent Vokietijos okupuotos Lietuvos klausimą, atmušė argumentu – kitos tautos gali pareikalauti to paties,⁵ optimistų gerokai sumažėjo. Po šios akivaizdžios nesėkmės P. Leonas pasitraukė iš kadetų.

Jau gegužės 7 d. straipsnyje „Nepriklausomybė ar federacija“ A. Voldemaras dėstė, jog Lietuvai kaip mažai šaliai po karo bus sunkiau nei Lenkijai. Kad nebūtum prarytas galingesnio kaimyno, kartais naudingiau išsižadėti dalies laisvės, kad jos nepraradus visai. Labai aiški antiunioninė nuostata. Profesorius tikėjo, kad po Pirmojo pasaulinio karo bus ilgalaikė taika. O Lietuvos prijungimas prie vienos ar kitos didžiosios valstybės reikštų karą, taigi formuluoja: jei Lietuva bus pripažinta nepriklausoma, tai bus neutralizuota visiems laikams ir amžinas neutralitetas taps nepriklausomybės pamatu.

Federuotis skatina ekonominiai motyvai, tačiau neutralumą taikos sąlygomis garantuotų didžiosios valstybės, ir Lietuva galėtų apseiti be brangiai kainuojančios armijos bei laivyno. Gegužės 11 d. vedamajame „Dėl Lietuvos Kuriamojo Seimo“ A. Voldemaras griežtai gina nepriklausomybę, remdamasis amžinojo neutraliteto principu. Jo nuomone, tarptautinio pokarinio kongreso suteiktas nepriklausomybės pripažinimas suteiks suverenumą ir galimybę susirinkti seimui. Jis spres tik vidaus santvarkos klausimus, o sienas ir jų nustatymo principus nutars kongresas. Mišrios teritorijose bus rengiami plebiscitai. Taigi, pirmiau sudaroma valstybė, o Steigiamasis seimas susirenka, ją pripažinus.

Kartu A. Voldemaras ragino išgauti iš Laikinosios vyriausybės pareiškimą, analogišką paskelbtajam lenkams. Dabar palankiausias momentas – nurodė jis. „Rygos garsas“ rašė, kad tautiškumo pa-

grindais besiklostantis tolimesnis tautų gyvenimas priklausys nuo didžiųjų valstybių civilizuotumo ir kaip pamoką lietuviams priminė airius, susibūrusius į vieną milžinišką tautinę partiją, nemištaujančius ir privertusius anglus su jais derėtis.⁶

Amžinojo neutraliteto“ idėją išsamiai gvildeno, grįžęs iš JAV, Albinas Rimka straipsnyje „Lietuvos laisvės klausimas šiandien“. Paskelbtą „Naujojoje Lietuvoje“ birželio 29 d. jį perspausdino ir užsienio lietuvių laikraščiai, pavyzdžiui, JAV leidžiamas socialistinis „Keleivis“ (rugšėjo 26 d.). (...) Kol kas, 1917 m. vasarą, racionaliausia reikalauti, kad Lietuvos ateitį svarstyti pokarinis taikos kongresas ir jos gyventojams pripažintų teisę laisvai apsispręsti. Dalies kairiųjų pozicija tenkintis autonomija Rusijos sudėtyje dabartiniu momentu prilygsta „amžinojo neutraliteto“ idėjai. Taip reziūmavo rugsėjį parašytame daugiau teoriskai papildytame straipsnyje apie Lietuvos ateitį. Politinį neutraliteto idėjos kontekstą A. Rimka siejo su Vokietijos planais Vidurio Europoje paversti Lietuvą išnaudojimo šaltiniu.⁷

(...) Tarptautinį diplomatinį kelią teigiamai vertino ir katalikų „Draugas“ Amerikoje. Po karo Lietuva gali likti Vokietijos protektoratu, Rusijos sudėtyje, tarptautinėje globoje ar tekti lenkams.⁸ Iš Rusijos pusės nėra jokių pažadų. Kadangi krikščionys demokratai buvo pasitraukę iš Lietuvos tautos tarybos, ją laikė tik Petrogrado ir Maskvos lietuvių įkurta organizacija.

(...) Ilgas, taip galutinai ir neišspręstas liko LDNKŠ CK „perdavimo“ partijoms klausimas. Jau 1917 m. kovo 24 d. posėdyje pirmininkas Martynas Yčas norėjo atsisakyti pareigų. Buvo kreiptasi į Lietuvos tautos tarybą, kad ši pateiktų savo pasiūlymus dėl giezto politinės veiklos atskyrimo nuo pabėgėlių šelpimo. (...) Į LDNKŠ CK raštą dėl pertvarkymo penkių partijų pagrindu socialistai liaudininkai atsakė neigiamai, nes bendrą darbą su krikščionimis demokratais laikė negalima. Tada komitetas socialdemokratams ir liaudininkams, kaip turinčioms žymios tremtinių dalies pasitikėjimą partijoms, ką parodė rinkimai į seimą, pasiūlė CK suformuoti pačioms. Liepos 13 d. liaudininkų CK iš principo sutiko, tačiau nesutarimai partijos viduje, atvedę prie skilimo, oficialų atsakymą suvėlino pusantr mėnesio.

Antanas Sugintas rugpjūčio 20 d. laiške Mykolui Sleževičiui pranešė apie rugsėjo 14 d. Petrograde prasidėsiančią socialistų liaudininkų konferenciją. Dalis partijos su P. Baliu priešakyje jau pasivadino internacionalistais ir traukia paskui save darbininkus, Andrius Bulota, atstovaudamas trūdovikams (darbiečiams), per daug įsitraukęs į rusų gyvenimą, lieka vienintelis Mykolas Januškevičius, siekiantis savarankiškos socialistinės partijos, besiremiančios Lietuvos darbo žmonėmis.⁹ Pirmąją konferencijos dieną „Naujoji Lietuva“ paskelbė M. Sleževičiaus straipsnį dėl partijos programos ir taktikos, jame apgailestavo dėl išardyto Petrapilio seimo, nes skirtis dėl socialinių reikalavimų, atmetus bendrą lietuvių idealą – Nepriklausomybę, kai visas partijas jungė Steigiamojo seimo reikalavimas, tolygu ambicijų rodytumui, o ne kompromiso siekimui. Neparodžius vieningos pozicijos, Laikinoji vyriausybė lietuvius ignoruoją. Derėtų atkurti tautos tarybą. Nesiskaityta su dešiniaisiais seime, manė liaudininkų veikėjas, nes stovint už Rusijos demokratijos pečių, mes, socialistai liaudininkai, jaučiamės turį daugiau jėgos.¹⁰ Ši aplinkybė raiškiai atsispindėjo LDNKŠ CK pertvarkant partiniais pagrindais.

Rugpjūčio pabaigoje Lietuvos socialistų liaudininkų partijos Petrogrado srities komiteto vardu pirmininkas M. Januškevičius pranešė, kad su kitomis socialistinėmis partijomis imtųsi iniciatyvos, jeigu naujasis CK neliktų atsakingas už senojo darbus ir

būtų sutvarkyta išlaidų apyskaita.¹¹ Lietuvos demokratų partija nuo 1914 m. tapo artima eserams, trūdovikams ir esdekams, o 1917 m. kovo 26 d. konferencijoje pasivadino socialistais liaudininkais.¹² Rugsėjo 14–19 d. partinėje konferencijoje skilo: pasitraukiantieji iš partijos pavadinime prisidėjo žodį demokratai, likusieji – revoliucionieriai. M. Sleževičiaus, Felicijos Bortkevičienės šalininkų deklaracijoje, paskelbtoje per konferenciją, taktikos klausimuose pranyko nuostata atmesti bet kokius kontaktus su nesocialistinėmis partijomis.¹³ Konferencijos rezoliucijoje apie politinę Lietuvos ateitį ir santykius su lietuvių politinėmis partijomis teigta, kad su klerikalų ir liberalų partijomis, siejančiomis ateitį ne su revoliucinės Rusijos demokratija, besitikinčiomis naudos iš imperialistinių politinių kombinacijų, jokia sąžininga koalicija negalima.¹⁴

„Lietuvių balso“ nuomone prieš karą Lietuvoje pasireiškė keturios politinės srovės: socialdemokratai, Lietuvos demokratai, tautininkai ir krikščionys demokratai. Lietuvos demokratai priėmė socialistinę programą ir Rusijoje sudarė partiją aiškiu socialistų liaudininkų vardu. Dėl požiūrio į tikėjimą ir jo vaidmenį gyvenime nuo vidurio srovės atskilo Santara, o nuo krikščionių demokratų – Lietuvių katalikų tautos sąjunga.

Steigiamasis Lietuvos tautos tarybos posėdis įvyko kovo 13 d. svarbiausias dalykas – Laikinojo Lietuvos valdymo komiteto sudarymas iš dvylikos partijų atstovų, dar tiek pat vietų rezervavus lenkams, žydams, rusams ir gudams. Tai buvo grindžiama motyvu, kad Lietuva yra atskiras etnografinis, kultūrinis ir politinis vienetas, o lietuviai yra pagrindinė krašto gyventojų dalis, kad tvarkant Lietuvos gyvenimą visos čia esančios tautos naudotųsi lygiomis teisėmis, būtų garantuotas jų laisvas plėtojimasis ir dalyvavimas valdyme, kad Lietuva būtų išskirta į administracinį vienetą ir turėtų iš vietos gyventojų sudarytą valdžią kraštui tvarkyti, kad valdymo pagrindu taptų piliečių laisvių garantijos (visų jų lygybė prieš įstatymus, tautų, tikybių, sąžinės, politinių pažiūrų, žodžio, spaudos, draugijų ir sąjungų, susirinkimų laisvės, asmens, būsto, korespondencijos neliečiamybė, bausmės skyrimas tik teismo keliu).

Komitetui pavesta paimti savo žinion evakuotas Lietuvos administracines ir kitas įstaigas, kaizerinės kariuomenės neužimtų Kauno ir Vilniaus gubernijų vietovių reorganizavimą ir valdymą, rengtis karo pabėgėlių gražinimui į Tėvynę, ūkio ir trobesių atstatymas, karo nuostolių atlyginimas. Jis turėjo užsiimti ir Steigiamojo susirinkimo (seimo), kuris turėtų nustatyti vidaus tvarką ir santykius su kaimyninėmis tautomis, rengimu. Kovo 14 d. iš esmės pritarė Rusijos lietuvių seimo sušaukimui, kam reikia gerai pasirengti organizaciniu ir darbo programos atžvilgiu.¹⁵

Bus daugiau

1. J. Valiūnas, *ibid*, 1917 04 28, nr. 29 p. 2; *ibid* 1917 04 23, nr. 28, p. 1
2. D. Dumbė, *Rygos garsas*, 1917 04 26, nr. 27, p. 1
3. Svetys iš Petrapilio, *ibid*, 1917 05 20, nr. 33, p. 3
4. D.D., *Mūsų ateitis*, *ibid*, 1917 04 02, nr. 26, p. 1
5. Kadetų suvažiavimas, *Lietuvių balsas*, 1917 05 18, nr. 34, p. 3
6. D.D., *Rygos garsas*, 1917 06 09, nr. 47, p. 1; 1917 07 03, nr. 51, p. 1
7. A. Rimka, *Naujoji Lietuva*, 1917 06 29, nr. 17, p. 1-2; Aušrinė, 1917 08-09, nr. 2-3, p. 20-25
8. Kaip atrasti neprigulmybę, *Draugas*, 1917 06 23, nr. 148, p. 2, 4
9. LCVA, f.1437, ap.1, b.22,1. 50 ir a.p.
10. M. Sleževičius, *Naujoji Lietuva*, 1917 09 14, nr. 27, p. 2-3
11. Kas girdėti, *Naujoji Lietuva*, 1917 07 14, nr. 19, p. 4; *ibid* 1917 07 21 nr. 20, p. 3; *ibid* 1917 08 31, nr. 25, p. 3
12. Žr. *ibid* 1917 03 31, nr. 4, p. 1
13. Lietuvos socialistų-liaudininkų demokratų partijos deklaracija, LNMBRS, f.68, s.v.20, 1. 5-6
14. Lietuvos socialistų-liaudininkų partijos 2-oji konferencija, *Naujoji Lietuva*, 1917 09 30, nr. 28, p. 1
15. Tautos Taryba, *Lietuvių balsas*, 1917 03 23, nr. 23, p. 1

Brolių kapucinių ordino vienuolio **kun. Solanus Casey** beatifikacija

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Kunigas, pranašas, administratorius. Kas gi buvo Solanus Casey? Paprastas žmogus, paprastas kunigas. Jis neturėjo oficialaus mokslo baigimo pažymėjimo, bet rašė kaip poetas. Kaip pranašas jis skelbė Evangeliją mūsų laikais, bet jo gyvenimas buvo toli pralenkęs laiką. Kun. Solanus Casey gyveno ateityje. Jo gyvenimo tikslas buvo rūpintis žmonėmis, padėti vargšantiems ir siekti nusidėjėlių atsivertimo. O taip pat raginti pasitikėti Dievu.

Bernard Francis (Solanus) Casey gimė 1870 m. Wisconsin valstijoje. Buvo šeštas iš 16-os vaikų imigrantų iš Airijos šeimoje. Kad galėtų padėti tėvams, būdamas paauglys dirbo medkirčiu, sanitaru. Vėliau – kalėjimo sargu ir keleivinio miesto traukinuko vairuotoju.

1892 m. Bernard Francis Casey pradėjo mokytis St. Francis de Sales seminarijoje Milwaukee, Wisconsin. Buvo sunku mokytis, nes teologinės žinios buvo dėstomos jam menkai suprantama vokiečių kalba. Bernard Francis daugiau laiko skyrė maldoms ir vieną kartą besimeldamas jis išgirdo Dievo Motinos Marijos paragimą: „Keliauk į Detroitą”.

1896 m. Bernard Francis Casey atvyko į Detroitą, MI, ir pradėjo darbuotis Šv. Juozapo brolių kapucinių ordino St. Bonaventure vienuolyne. 1897 m. tapo novicijumi Solanus vardu. 1904 m. išventintas kapucinių kunigu ir davė vienuolio įžadus. Deja, dėl menko mokslo paauglystėje ir dėl sunkumų moksle Wisconsin valstijoje Solanus Casey nesugebėjo užpildyti teologinių žinių spragų ir todėl tapo tik „sacerdos simplex” kunigu: galėjo atnašauti šv. Mišias, tačiau neturėjo teisės klausyti išpažinčių ir sakyti pamokslų. Tačiau dėl dvasinių turtų ir gilaus tikėjimo jis vis dėlto buvo išventintas kunigu.

Jo pareigos buvo sutikti į bažnyčią ateinančius ar Kapucinių broliją lankančius žmones. Tai leido jam būti arčiau žmonių, pažinti jų vargus ir bėdas, skleisti Evangelijos tiesas, guosti ir patarti. Ypač kun. Solanus Casey ragino kalbėti rožinį. Tais pačiais 1904 m. kun. Solanus Casey buvo paskirtas kunigu į Sacred Heart Friary parapiją Yonkers mieste, New Yorko valstijoje. Čia jis taip pat daugiausiai laiko skyrė zakristijono, klapčiuko ir durininko pareigoms, tačiau išgarsėjo savo darbu su sergančiais ir vargštančiais.

1918–1924 m. tarnavo „Our Lady of

Kun. Solanus Casey atvaizdas prie įėjimo į Solanus Casey Center St. Bonaventure vienuolyne.

Šiame mediniame sarkofoge ilsisi kun. Solanus Casey palaikai. Autorės nuotraukos

Sorrows” parapijoje New York mieste ir Our Lady of Angels parapijoje Harlem rajone. 1924 m. grįžo į Detroitą, MI, ir 21-erius metus tarnavo durininku St. Bonaventure vienuolyne. Nuo mažumės mėgo griežti smuiku ir dainuoti, todėl niekada nepraleisdavo progos pamuzikuoti, nors dėl vaikys-

tėje persirgtos difterijos jo balso stygos buvo pažeistos.

1929 m. kun. Solanus Casey pastangomis Detroit, MI, buvo atidaryta labdaros kapucinių valgykla, kuri veikia ir šiandien. Kas mėnesį čia buvo išdalijama 60 tūkst. maisto porcijų vargšantiems, o papildomo maisto – dar 250 tūkst. svarų, Kalėdų laikotarpiu vaikams – 20 tūkst. žaislų.

Antrojo pasaulinio karo metu kun. Solanus Casey patarimai ir maldos padėjo daugeliui šeimų, kurių sūnūs ir dukros buvo kare. Guosdavo ir ne katalikus, todėl daug žmonių tapo katalikais.

1956 m. grįžo gydytis į Detroitą, MI. 1957 m. liepos mėn. 31 d., sulaukęs 86 m., kun. Solanus Casey ištarė paskutinius žodžius: „Atiduodu savo sielą Jėzui Kristui” ir amžinai užmerkė akis. Palaidotas „St. Bonaventure Friary” kapinėse.

Nuo 1958 m. pradėti žygiai dėl jo kanonizavimo (paskelbimo šventuoju). 1966 m. Detroito tikintieji ir „Father Casey Guild” nusiuntė į Romoje, Italijoje, veikiančią Brolių kapucinių ordiną sąrašą malonių, kurios gautos besimeldžiant į kun. Solanus Casey. 1983–1984 m. 53 liudininkai, kunigai, religinės kongregacijos liudijo apie kun. Solanus Casey šventus darbus ir do-rybes.

1987 m. kun. Solanus Casey palaikai buvo perkelti į sarkofagą St. Bonaventure vienuolyne veikiančią „Solanus Casey Center” Detroit, MI. Tūkstančiai tikinčiųjų meldžiasi prie šio sarkofago, palieka rąstelius su prašymais, maldomis ir intencijomis. Šiame centre teko lankytis ir šių eilučių autoriui ir įsitikinti, kaip čia gerbiamas kun. Solanus Casey atminimas.

1995 m. Popiežius Jonas Paulius II kun. Solanus Casey paskelbė „Venerable Servant of God” (Garbinguoju Dievo tarnu). Norint pradėti beatifikacijos ir kanonizacijos procesus, reikėjo su kun. Solanus Casey susijusio stebuklo. Buvo pranešta, kad moteris, kuri sirgo nepagydoma odos liga, staiga pagijo besimeldžiant į kun. Solanus Casey. Toks staigus pagijimas buvo prilygintas stebuklui ir 2017 m. gegužės mėn. 4 d. Popiežius Pranciškus pranešė, kad pradėtas kun. Solanus Casey beatifikacijos procesas.

Kun. Casey Solanus bus vienas iš trijų JAV gimusių asmenų, kurie yra paskelbti palaimintaisiais: 2014 m. New Jersey valstijoje – vienuolė Teresa Demjanovich, o 2017 m. rugsėjo mėn. Oklahoma City, OK, palaimintuoju paskelbtas kunigas ir kankinys Stanley Rother.

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užieiga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W. Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankevičienė
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Šiuo metu jau surinkinėjame siuntas Kalėdoms!

Padovanokite savo vaikams, anūkam ir draugams

DRAUGAS NEWS ir LITHUANIAN HERITAGE
prenumeratą.

Du leidiniai – viena prenumerata!
Kaina JAV – tik 45 dol.

Tai puiki dovana norintiems anglų kalba skaityti apie lietuvių reikalus: politiką, kultūrą, istoriją, meną, sportą, kulinariją ir kt.

www.draugas.org/news • www.draugas.org/lh • www.facebook.com/DraugasNews

Skaitykite „Draugą”
oro uoste, autobuse,
vasarnamyje,
gamtoje – visur,
kur tik norite,
naudodamiesi iPad!

Paroda apie išeivijos kovą už laisvą Lietuvą

Atkelta iš 6 psl.

„Daug metų kelios žmonių kartos diasporoje aktyviai veikė, kad okupuotos Lietuvos laisvės klausimas nebūtų pamirštas. Tos liaudies diplomatinės pastangos buvo labai svarbios, ir tuo įsitikinau rašydamas savo disertaciją. Iš pradžių buvau skeptikas, negalėjau patikėti, kad eiliniai ir jokiais diplomatais nebuvę žmonės buvo tokie idealistai, kad jiems tas klausimas visada buvo toks svarbus, perduodamas iš kartos į kartą savo vaikams. Juos visus vienijo emocija ir tikėjimas tuo, kad jų veiksmai turi prasmę, net ir žinant, kad, pavyzdžiui, Nepriklausomybės klausimo kėlimas Jungtinėse Tautose nieko neduos“, – sakė G. Januskas.

Savo prisiminimais apie tėvą, aktyvų Kanados lietuvių veikėją Juozą Danį – Daniliauską pasidalino jo dukra, VDU profesorė Milda

Danytė. J. Danys buvo Lietuvos hidrotechnikos inžinierius, VDU profesorius, 1944 m. pasitraukęs į Vokietiją, o 1949-aisiais atvykęs į Kanadą. Daug metų jis dirbo Kanados susisiekimo ministerijos Laivininkystės įrenginių tarnybos Statybos skyriaus viršininku, projektavo švyturius, statė kanalus ir užtvankas. Jis bendradarbiavo Lietuvių enciklopedijoje, Kanados ir lietu-

Tokie vakarai vyko apie 20 metų, ir daug lietuvių, kaip ir estų ar latvių padėdavo nemažai pastangų, skirdavo laiko, ieškodavo lėšų jiems surengti, vaišėms paruošti. Tų vakarų metu būdavo paruošiamos ir parodos, sveikinimo kalbą visada pasakydavo kas nors iš Kanados ministrų kabineto. Žinoma, tai nepatiko Kanadoje buvusiems Sovietų Sąjungos diplomatomams, jie piktydavo, bet renginiai ir toliau vyko. Praėjusio amžiaus 8-9 dešimt-

A. Antanaitis nori, kad parodą pamatytų kuo daugiau jaunų žmonių.

metyje į Kanadą jau atvažiuodavo disidentai, po Nepriklausomybės paskelbimo atvykdavo ir Lietuvos oficialūs asmenys, kuriems prisistatyti aukščiausiems Kanados atstovams taip pat padėdavo vietos lietuviai“, – prisiminė M. Danytė.

Apie tai, kad vadinamoji liaudies diplomatija buvo itin stipri Amerikoje, parodos atidarymo metu kalbėjo JAV lietuvių visuomenės veikėjas, žurnalistas, Išeivijos instituto bendradarbis Mykolas Drunga. Pasak jo, JAV jau nuo pat XIX amžiaus pabaigos buvo stiprios įvairios organizacijos, draugijos, kurios nemažai prisidėjo prie Nepriklausomybės įtvirtinimo XX amžiaus pradžioje. M. Drunga priminė, kokią didelę reikšmę turėjo tas nuolatinis priminimas apie okupuotą Lietuvą, kalbėjo ir apie tai, jog prezidentas V. Adamkus, turėjęs gerus ryšius su respublikonų prezidentu Richard Nixon bei jo aplinka taip pat juto nuolatinę paramą nepripažįstant Lietuvos okupacijos.

Pirmieji parodos lankytojai, apžiūrėję eksponatus, dar neskubėjo skirstytis, dalinosi prisiminimais. A. Antanaitis sakė, kad ši paroda dar palyginti kukli, nes turima labai daug medžiagos, kurią būtų galima atrinkti ir parodyti, tad ateinančiais metais, kai bus minimas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 100-metis, planuojama parengti dar išsamesnę ekspoziciją. Šios parodos standai kelias po visą Lietuvą, aplankys muziejus ir bibliotekas, tad su lietuvių išeivių kova dėl laisvos Lietuvos galės susipažinti daug žmonių. Ypač parodoje laukiama jaunimo, specialiai jiems rengėjai net pagamino transparantų bei šūkių, kurie buvo naudojami Lietuvos laisvinimo demonstracijose.

vių išeivijos spaudoje, dalyvavo Kanados lietuvių bendruomenės visuomeninėje veikloje.

„Otavoje, kur įsikūrė tėvai, lietuvių kolonija buvo maža, ją sudarė gal tik 50-80 žmonių. Nuo 1972 metų lietuviai kartu su estais ir latviais Kanados parlamento rūmuose pradėjo rengti Baltų vakarus, kurie buvo labai populiarūs ir mėgstami. Į juos ateidavo senatoriai iš Atstovų rūmų, įvairūs politikai, mano tėvo iniciatyva būdavo pakviečiamos ir jų žmonos, o tuo metu kitų panašių renginių ten ir nebuvo, tik ši etninė grupė turėjo tokią išskirtinę galimybę rengti tuos vakarus būtent Parlamento rūmuose ir tuo pačiu nuolat priminti Lietuvos bei kitų Baltijos šalių laisvės klausimą.

Ilgametei mūsų išdininkei, revizijos komisijos narei

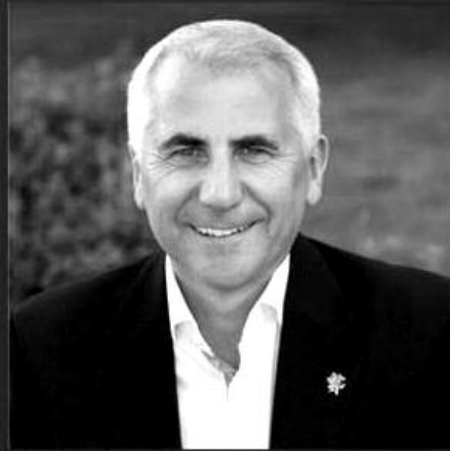
A. A. IRENAI BAŠKIENEI JANSONIENEI

iškeliavus į Amžinybę,
giliai užjaučiame dukrą Nijolę,
sūnus Donatą ir Juliją su šeimomis.

Ilsėkis ramybėje, miela Irena.

Liūdinti JAV LB Cape Cod apylinkė

KVIEČIAME Į DISKUSIJĄ SU

VYGAUDU UŠACKU

KTU EUROPOS INSTITUTO DIREKTORIUMI, BUVUSIU LR UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRU IR ES AMBASADORIUMI RUSIJOJE IR AFGANISTANE

Renginio data: 5:45p.m. , Gruodžio 1d. (penktadienis)

Renginio vieta: LR Generalinis Konsulatas Niujorke,
420 5th Ave, 3rd Floor, New York, NY

Registracija į renginį: ny.renginiai@urm.lt

Diskusiją moderuos: Rytų Europos Studijų Centro direktorius, šiuo metu atliekantis tyrimus Harvardo Universitete Linas Kojala

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai

4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ADVOKATAI

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,

Chicago, IL 60629

Tel. 773-582-4500

Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

www.draugas.org

Pasidalinkite nuomone

facebook

www.facebook.com/draugolaikras-tis

PAS MUS IR APLINK MUS

Lapkričio 25 dieną, sekmadienį, 2 val. p. p. eidama 93-iusius gyvenimo metus Čikagoje mirė dailininkė ir meno mecenatė Magdalena Birutė Stankūnienė. Atsisveikinimas ir laidotuvės numatomi gruodžio 2 d., šeštadienį. Išsamesnė informacija bus paskelbta vėliau.

■ **Lietuvių tautinių šokių instituto (LTŠI, angl. Lithuanian Folk Dance Institute – LFDI) narių suvažiavimas** įvyks gruodžio 2 d., šeštadienį, 1 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, Le-mont, IL. Visa informacija apie šio susirinkimo tvarkaraštį, pasiūlymų nuorodos, įstatai, valdybos narių el. pašto adresai ir pan. –

LTSI/LFDI tinklalapyje: www.lttsi.org. Visus narius dalyvauti kviečia LTSI/LFDI valdyba.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) gruodžio 3 d. 10 val. r. švėsime pirmąjį Advento sekmadienį. Su šia švente prasideda nauji liturginiai metai ir „B“ metų ciklas. Eucharistijos šventimų atnašaus ir rekolekcijas praves kun. Gintaras Vitkus SJ. Po šv. Mišių bus galima įsigyti pašventintų kalėdaičių Kūčių stalui.

■ **Gruodžio 3 dieną, šeštadienį, 10 val. r. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) rengiama pamoka, kurios metu menininkas Donatas Astras ir jo žmona Kathy mokys, kaip iš šiaudelių sukurti tradicinį lietuvišką Kalėdų eglutės papuošalą. Pamokos kaina – 25 dol., muziejaus nariams – 10 dol. Registruotis tel. 773-582-6500.

■ **Jaunimo centro 60-čio pokylis vyks** gruodžio 3 d., sekmadienį, Jaunimo centro didžiojoje salėje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. 2 val. p. p. Jėzuitų koplyčioje bus aukojamos šv. Mišios už mirusius ir gyvus centro narius bei rėmėjus. 3 val. p. p. salėje koncertą atliks solistė Jūratė Švedaitė-Waller. Bus pietūs ir piniginė loterija. Maloniai kviečiame dalyvauti šioje šventėje. Daugiau informacijos tel. 708-447-4501 (Milda Šatienė) arba tel. 773-743-3196 (Zita Baltaramonas)

GEDIMINO LITUANISTINĖ MOKYKLA
KVIEČIA Į
KALĖDINĘ ŠVENTĘ

KALĖDŲ SENELIO DIRBTUVĖS

SANTA MARIA DEL POPOLO
PARISH CENTER
126 N. LAKE ST.,
MUNDELEIN, IL 60060
GRUODŽIO 16d. 11val.

MOKINIŲ VAIDINIMAS, KUNIGAİKŠČIŲ UŽEIGOS VAIŠĖS,
SUSITIKIMAS SU KALĖDŲ SENELIU, LOTERIJA/ AUKCIONAS

Ši šventė yra Kazickų Šeimos Fondo "KFF Matching Grant" renginys. Visos lešos surinktos aukciono metu bus padvigubintos KFF iki \$1,000. Kviečiame visus gausiai dalyvauti ir aukoti.
Telefonas pasiteiravimui: Jurita Gonta 847-630-0098

Pasidalinkite nuomone
facebook
www.facebook.com/draugolaikrastic

Čikaga sveikino lietuvišką trispalvę

Mes visi atstovavome Lietuvai „McDonald's Thanksgiving Day Parade“.

Sandros Ščedrinovs/Studio Light Inc nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

Eisenoje trijų spalvų – geltonas, žalias ir raudonas vėliavas, sususiliejantis į Lietuvos trispalvę, nešė „Suktinio“ šokėjai, prie kurių buvo prisijungę ir daugiau Čikagoje gyvenančių lietuvių. Tautiečių grupė taip pat nešė plakata, su parašytais žodžiais apie Nepriklausomos Lietuvos atkūrimo 100-meį. Pasirodymo metu skambėjo Andriaus Mamontovo daina „Geltona. Žalia. Raudona“.

„Nors buvo labai šalta, tačiau norėjosi parodyti mūsų tautinius drabužius. Mus visus buvo apėmusi pakili

nuotaika. Parado žiūrovai mūsų grupę palaikė, sveikino. Mes savo sumanytą idėją – paskelbti apie artėjančią svarbią Lietuvos sukaktį – įgyvendinome“, – sakė kolektyvo vadovė ir pasirodymo idėjos autorė G. Elekšytė Knieža.

Šiais metais „McDonald's Thanksgiving Day Parade“ Čikagoje buvo suorganizuotas jau 84-tą kartą. Paprastai šį renginį stebi (gyvai gatvėse ir per televiziją) keli milijonai miesto ir jo apylinkių gyventojų. Lietuviai šiame parade dalyvavo jau antrą kartą. Mūsų tautiečių pasirodymą parengė Tautinių šokių kolektyvas „Suktinis“.